# KOMISIJA

## ODLOČBA KOMISIJE

## z dne 27. junija 2007

## o državni pomoči C 50/2006 (ex NN 68/2006, CP 102/2006) Avstrije za BAWAG-PSK

*(notificirano pod dokumentarno številko C(2007) 3038)*

**(Besedilo v nemškem jeziku je edino verodostojno)**

**(Besedilo velja za EGP)**

(2008/263/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES [1],

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi [2],

ob upoštevanju naslednjega:

### I. POSTOPEK

(1) Po objavi časopisnih člankov o finančnih težavah banke *Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse Aktiengesellschaft* (v nadaljevanju „BAWAG-PSK“) je Komisija dne 5. maja 2006 Avstrijo zaprosila za informacije. Istega dne je Komisija prejela dopis Avstrije z informacijami o državnem prevzemu jamstva za BAWAG-PSK.

(2) Z dopisom z dne 30. maja 2006 je Komisija zaprosila Avstrijo za nadaljnje informacije. Avstrija je odgovorila z dopisom z dne 16. junija 2006.

(3) 27. junija in 4. decembra 2006 so potekali razgovori med predstavniki Avstrije in BAWAG-PSK. Neposredno po teh srečanjih je Avstrija z dopisoma z dne 18. julija in 21. septembra 2006 posredovala dodatne informacije.

(4) Z dopisom z dne 22. novembra 2006 je Komisija obvestila Avstrijo o svoji odločitvi, da sproži postopek po členu 88(2) Pogodbe ES.

(5) Z objavo te odločitve v *Uradnem listu Evropske unije* [3] je Komisija pozvala zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe, vendar pa ni prejela nobene.

(6) Avstrija je na zahtevo Komisije po dodatnih informacijah odgovorila z dopisoma z dne 31. decembra 2006 in 31. januarja 2007.

(7) 28. februarja, 30. marca, 25. aprila in 8. maja 2007 so potekali razgovori med predstavniki Avstrije, BAWAG-PSK in Cerberusa. Avstrija je z dopisi z dne 28. marca, 19. aprila, 4., 21. in 31. maja ter 13. junija 2007 predložila dodatne informacije.

[1] UL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

[2] UL C 232, 30.12.2006, str. 11.

[3] Glej opombo 2.

II. **OZADJE**

**BAWAG-PSK**

(8) BAWAG-PSK je četrta največja banka v Avstriji. Kot bančna in finančna skupina, ki ne kotira na borzi, je BAWAG-PSK dejaven na vseh področjih finančnih storitev v Avstriji in tujini. Upravlja največjo centralno vodeno mrežo podružnic (okoli 157 BAWAG-ovih podružnic in 1 300 poštnih podružnic) ter ima 1,2 milijona zasebnih in več kot 60 000 poslovnih strank. 31. decembra 2005 je bilančna vsota znašala 53 milijard EUR, hranilne vloge pa so znašale okoli 18 milijard EUR.

(9) Tabela prikazuje pregled najpomembnejših podatkov BAWAG-PSK v obdobju od 2004 do 2006:

*Tabela 1*

| BAWAG-PSK | Bilančna vsota (v milijardah EUR) | Število zaposlenih | Hranilne vloge (v milijardah EUR) | Izid iz rednega poslovanja (v milijonih EUR) | Čisti dobiček (v milijonih EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| 2004 | 56,3 | 6 275 | 18,7 | 280 | 160,3 |
| 2005 | 57,9 | 6 632 | 18,2 | 217 | 6,2 |
| 2006 | 50,8 | 6 670 | 14,6 | 140 | 40,4 |

(10) Do leta 2006 je bil BAWAG-PSK posredno v popolni lasti avstrijske zveze sindikatov Österreichischen Gewerkschaftsbunds (ÖGB) ([4]). Zgodovina banke sega v leto 1922, ko je bila ustanovljena delavska banka „*Arbeiterbank*“, in sicer z namenom upravljanja finančnih sredstev sindikatov in potrošniških zadrug. Banko so po drugi svetovni vojni ponovno odprli avstrijski sindikati.

(11) Decembra 2005 je imel BAWAG-PSK naslednjo lastniško strukturo:

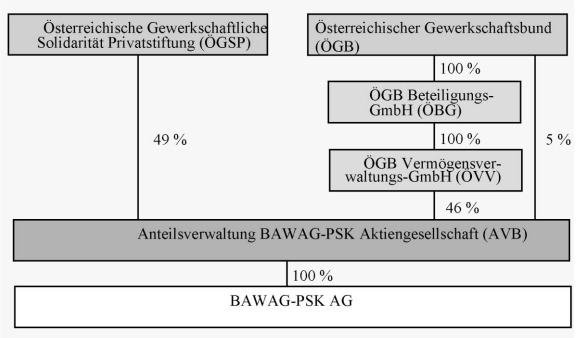


([4]) ÖGB je imel v neposredni lasti 51 % družbe in v posredni lasti – preko zasebnega sklada Österreichische Gewerkschaftliche Solidarität Privatstiftung („ÖGSP“) – 49-odstotni delež. ÖGB je ustanovitelj ÖGSP.

(12) 1. avgusta 2005 (s pogodbo o delitvi in prevzemu) je BAWAG prenehal opravljati vse bančne posle. Bančni posli BAWAG-a so bili preneseni na novo družbo, na BAWAG-PSK. Prenosna družba, BAWAG, je bila preimenovana v AVB. Premoženje, ki je ostalo v AVB (prej BAWAG), so bili vrednostni papirji in 100-odstotni delež v BAWAG-PSK. Na pasivni strani sta v bilanci stanja AVB ostala del obveznosti BAWAG-a do kreditnih ustanov v znesku […] (*) milijard EUR in del lastniškega kapitala BAWAG-a.

(13) Na dan 31. decembra 2005 so terjatve BAWAG-PSK do neposrednih in posrednih delničarjev znašale […] milijard EUR ([5]). Izterjava teh terjatev je bila odvisna predvsem od višine dosežene cene pri prodaji deležev BAWAG-PSK. Za izterjavo vseh terjatev bi moral potencialni kupec izvesti skupno naložbo v višini okoli […] milijard EUR ([6]).

(14) BAWAG-PSK deli notranji trg na pet glavnih področij poslovanja:

(a) Področje zasebnih strank obsega maloprodajno poslovanje, prodajo preko poštnih podružnic, mobilno prodajo in e-bančništvo. Te stranke so zaposleni ter mala in srednje velika podjetja.

(b) Področje poslovnih strank obsega institucionalne stranke in nosilce socialnega zavarovanja, pa tudi ključne nacionalne in mednarodne stranke. Stranke s sedežem v Avstriji spadajo v to področje, če njihov letni prihodek presega 4 milijone EUR.

(c) Področje javnega sektorja vključuje predvsem kreditne in plačilne storitve za zvezno vlado, zvezne dežele in avstrijske občine.

(*) Poslovna skrivnost.

([5]) Največ teh terjatev so sestavljali dva nezavarovana kredita, ki sta bila AVB dodeljena v obliki limitov v skupnem znesku 1,531 milijarde EUR, in dva kredita za ÖGSP v obliki limitov v skupnem znesku […] milijonov EUR.

([6]) Vsota prodajne cene in kapitalskih vložkov, potrebnih za BAWAG-PSK.

(d) Področje kapitalskih trgov obsega zakladniške dejavnosti skupine in predvsem dobičke iz bančne knjige, pa tudi upravljanje premoženja in skladov ter dejavnosti izdajanja.

(e) Področje nepremičnin in finančnega lizinga obsega dobičke hčerinskih podjetij, ki so dejavna na teh področjih, in kreditno financiranje nepremičninskih projektov, ki so bili odobreni predvsem poslovnim strankam.

(15) Tržni deleži BAWAG-PSK v Avstriji, razčlenjeni po produktih, so bili v letu 2005 naslednji:

*Tabela 2*

| Produkti po področjih poslovanja | | Tržni delež |
|---|---|---|
| Depozitno poslovanje z domačimi strankami | Zasebne stranke | 12 % |
| | Poslovne stranke | 8 % |
| Kreditno poslovanje z domačimi strankami, vključno s hipotekarnimi krediti | Zasebne stranke | 6 % |
| | Poslovne stranke | 8 % |
| | Javni sektor | 25 % |
| Poslovanje s kreditnimi karticami (zasebne stranke) | Debetne kartice | 13 % |
| | Kreditne kartice | 11 % |
| Lizinško poslovanje | | 7 % |
| Poslovanje na kapitalskem trgu | | 5 % |

(16) BAWAG-PSK ima […] kot ponudnik bančnih storitev za javni sektor močan položaj. […] nakazil vlade in izplačil plač zaposlenim v javni službi se izvede preko te banke.

(17) BAWAG-PSK je nadalje dejaven tudi v zavarovalniškem sektorju, in sicer preko BAWAG Versicherung AG in PSK Versicherung AG ([7]). Na področju nebančnih storitev pa je dejaven preko BAWAG-PSK Immobilien AG, Stiefelkönig, trgovske verige s čevlji, in televizijske postaje ATV Privat-TV Services.

(18) Banka je svoje dejavnosti razširila tudi na mednarodni ravni. Delež premoženja podružnic v tujini je narasel z okoli […] % v letu 1995 na okoli […] % v letu 2004 oziroma na nekaj več kot […] %, če upoštevamo tudi hčerinske družbe. Banka ima hčerinska družbe ali deleže v podjetjih v Češki republiki, na Slovaškem, v Sloveniji, na Madžarskem, na Malti in v Libiji. Vendar pa so njeni tržni deleži v novih državah članicah majhni.

(19) 30. decembra 2006 je ÖGB prodal BAWAG-PSK konzorciju, ki ga vodi ameriški investicijski sklad Cerberus Capital Management L.P. (v nadaljevanju „konzorcij“) ([8]). Prodaja je bila zaključena po dodelitvi odložilnih formalnih upravnih pooblastil dne 15. maja 2007. Nakupna cena je znašala […] milijard EUR. Poleg tega je konzorcij obljubil dokapitalizacijo v višini […] milijonov EUR.

**Finančne težave BAWAG-PSK**

(20) Gospodarske težave BAWAG-PSK so bile predvsem posledica dveh posebnih poslov, in sicer „karibskih poslov“ in poslov z ameriško borzno hišo Refco, ki so jih izvedli nekateri člani prejšnje uprave. Ti posebni posli so bili mogoči zaradi nezadostnega nadzora tveganja in dejstva, da so se udeleženci namerno izognili obstoječim nadzornim organom.

*„Karibski posli“*

(21) Večina „karibskih poslov“ je bila izvedena med letoma 1995 in 2001. Od leta 1995 do 1998 so bile najprej izplačane tri tranše v skupnem znesku 550 milijonov USD, in sicer preko BAWAG International Finance iz Dublina družbam s sedežem na Kajmanskih otokih. Leta 1998 je bilo odobreno še dodatno posojilo v višini 89 milijonov USD. Septembra 1998 je bil dogovor takšen, da je BAWAG-PSK preko hčerinske družbe v Dublinu štirim družbam odobril posojilo v skupni višini 639 milijonov USD za kreditiranje različnih naložb. Ti zneski so bili uporabljeni za špekulacije glede rasti menjalnega tečaja med jenom in ameriškim dolarjem. Tranša lastniškega kapitala, ki je bila s tretje strani pridobljena za kritje, in sredstva iz pogodb o prednostnih vlogah so bila postopno porabljena kot kritje za špekulacije, saj do pričakovane rasti menjalnega tečaja ni prišlo. V zvezi s financiranjem, izvedenim do leta 1998, je tako nastala skupna izguba v višini […] milijonov USD.

([7]) BAWAG Versicherung AG in PSK Versicherung AG imata na avstrijskem trgu življenjskih zavarovanj delež v višini […] %.

([8]) Konzorcij je sestavljen iz Cerbus European Investments, Avstrijske pošte, Generali Holding Vienna AG, Wüstenrot Verwaltung- and Dienstleistungen GmbH ter drugih finančnih institucij in zasebnikov.

(22) Do konca leta 1998 je bilo izvedeno dodatno financiranje v skupni višini […] milijonov USD, leta 1999 pa je bilo odobrenih več posojil v višini okoli […] milijonov EUR, ki pa so se izkazala za nedonosna. Do pričakovane rasti menjalnega tečaja jena še vedno ni prišlo; opcije, katerih vrednost je v tem času močno upadla, so bile prodane z veliko izgubo. Obveznosti so konec leta 1999 znašale […] milijarde EUR, pri čemer je bilo veliko povečanje obveznosti predvsem posledica velikih sprememb v strukturi menjalnega tečaja.

(23) Konec leta 1999 oziroma v začetku leta 2000 je bil izveden še en, zadnji poskus pokritja do tedaj pridelanih izgub iz teh poslov. V sklade je bilo vloženih dodatnih […] milijonov EUR, skupaj s […] milijoni EUR iz prejšnjih opcij. Naložbe so bile ponovno izvedene s špekulacijami glede menjave jena, kar je ponovno povzročilo izgubo vseh naloženih sredstev. Konec leta 2000 so skupne obveznosti iz teh poslov znašale […] milijard EUR. Od leta 2001 so bile izgube pogosto prestrukturirane in so bile oktobra 2005 zaradi delnih odpisov terjatev zmanjšane na okoli […] milijard EUR.

*„Refco“*

(24) Poslovno razmerje med BAWAG-PSK in Refco Group Ltd. LLC (v nadaljevanju „Refco“) ([9]) se je začelo leta 1998 in je trajalo do oktobra 2005. Glavne točke tega poslovnega razmerja so bile:

(a) udeležba BAWAG-PSK v Refcu v obdobju med letoma 1999 in 2004,

(b) financiranje v okviru pogodbe o udeležbi pri dobičku,

(c) sodelovanje med BAWAG-PSK in Refcom na več področjih dnevnih bančnih poslov in poslov z vrednostnimi papirji,

(d) odobravanje posojil BAWAG-PSK Refcu, ki se je začelo s posojilom leta 1998, ki je bilo vrnjeno v povezavi s prenehanjem udeležbe BAWAG-PSK v Refcu leta 2004, in končalo z odobrenim posojilom v višini več kot 350 milijonov EUR oktobra 2005. V tem obdobju je bilo Refcu ali njegovim podjetjem odobrenih več posojil, med drugim tudi zelo kratkoročna posojila, ki so Refcu omogočila, da je zaključil bilanco (t. i. „letni računovodski izkaz“).

([9]) Refco je bil tedaj največji posrednik terminskih in izvedenih finančnih poslov v ZDA.

(25) Aprila 2006 so bile v ZDA s strani Refca, odbora upnikov (Odbor nezavarovanih upnikov Refca), Ministrstva ZDA za pravosodje in Komisije za vrednostne papirje vložene tožbe zoper BAWAG-PSK. V okviru teh postopkov je bil s sodnim nalogom zamrznjen znesek v višini […] milijard USD. Na koncu je bil z ameriškimi organi in upniki Refca sklenjen dogovor o poravnavi.

(26) Konec leta 2005 so celotni odhodki BAWAG-PSK iz poslovnega razmerja z Refcom znašali […] milijonov EUR in so bili sestavljeni iz:

— zahteve po popravku vrednosti v višini 350 milijonov EUR, ki je izhajala iz dodelitve posojila,

— izgube v višini […] milijonov EUR zaradi poslov zamenjave zlata,

— izgube v višini […] milijonov EUR zaradi prodaje prednostnih zavarovanih posojil,

— popravkov vrednosti drugih obveznosti v višini […] milijonov EUR, in

— pripadajočih pravnih stroškov.

(27) Temu znesku je bilo treba prišteti še rezervacijo v višini […] milijonov EUR, ki jo je bilo treba na začetku maja 2006 določiti s povratno veljavo za poravnavo z upniki Refca. To je povzročilo primanjkljaj iz poslov z Refcom v višini 1,0045 milijarde EUR.

(28) BAWAG-PSK je 5. junija 2006 z upniki Refca sklenil dogovor. BAWAG-PSK je moral upnikom in delničarjem Refca plačati […] milijonov USD. Poleg tega se je odpovedal posojilnim terjatvam v višini […] milijonov USD. Pogodbene stranke so se nadalje dogovorile, da se upnikom in delničarjem Refca izplača […] % prodajne cene, ki presega […] milijonov EUR. Ta znesek je omejen na […] milijonov USD.

*Učinki posebnih poslov („karibski posli“ in „Refco“)*

(29) Leta 2004 so bile odpisane terjatve iz karibskih poslov v višini okoli […] milijonov EUR.

(30) Za poravnavo izgub iz karibskih poslov v letu 2005 so bili uporabljeni likvidna sredstva v višini […] milijonov EUR, odpisi v okviru ponovne ustanovitve leta 2005 v višini 534 milijonov EUR in nadaljnji popravki vrednosti neposredno po letu 2005 v višini […] milijonov EUR. […]. Neporavnani znesek v višini […] milijonov EUR je bil v celoti odpisan.

(31) Oktobra 2005 je BAWAG-PSK prizadel stečaj Refca, hkrati pa so bile odkrite tudi izgube iz karibskih poslov.

(32) Posledica teh dogodkov so bili popravki vrednosti, za kar je bilo treba v bilanci stanja za leto […] zagotoviti […] milijard EUR ([10]). BAWAG-PSK bi lahko z rezervami in letnim dobičkom kril le […] milijonov EUR.

(33) Konec aprila in v začetku maja 2006 so vlagatelji zaradi opozoril medijev množično dvigovali denar s svojih tekočih in varčevalnih računov. Skupno so se med septembrom 2005 in junijem 2006 vloge na tekočih računih banke zmanjšale za […] milijonov EUR, vloge na varčevalnih računih pa za […] milijard EUR.

## III. **OPIS OCENJEVANEGA UKREPA**

(34) Ocenjevani ukrep iz te odločbe je državni prevzem jamstva za BAWAG-PSK v višini več kot 900 milijonov EUR, ki ga ureja zakon *BAWAG-PSK-Sicherungsgesetz*, ki je začel veljati 8. maja 2006 (v nadaljevanju „zakon o BAWAG-PSK“). Zakon vsebuje zahtevo, da lastniki BAWAG-PSK prodajo tretji osebi.

(35) Brez državnega jamstva BAWAG-PSK ne bi mogel izpolniti določb o solventnosti in lastniškem kapitalu iz avstrijskega Zakona o bančništvu (v nadaljevanju „BWG“) ter zaključiti letnega računovodskega izkaza za leto 2005.

(36) 31. maja 2006 so tedanji neposredni in posredni lastniki BAWAG-PSK (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV in AVB) podpisali pogodbo o prodaji, s katero so se obvezali k prodaji svojih deležev neodvisni tretji osebi.

(37) 6. junija 2006 sta Avstrija in BAWAG-PSK podpisala garancijsko pogodbo, ki temelji na tem zakonu. Pogodba vsebuje podrobnosti o jamstvu, pogojih, plačilu za jamstvo, odgovornosti BAWAG-PSK in trajanju jamstva. Prodajna pogodba je bila priložena garancijski pogodbi.

(38) Poleg tega so Avstrija ter tedanji neposredni in posredni lastniki BAWAG-PSK (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV in AVB) dne 6. junija 2006 sklenili celosten sporazum. V odstavku 3 poglavja 7 tega sporazuma je določena poraba izkupička od prodaje. Po prodaji deležev BAWAG-PSK se izkupiček od prodaje porabi ob upoštevanju naslednjega prednostnega vrstnega reda:

(a) izpolnitev zahtev tretjih oseb za zagotovitev prodaje,

(b) izpolnitev terjatev do lastnikov v skladu s poravnavo v zadevi Refco,

(c) poravnava vseh v času plačila neporavnanih obveznosti AVB,

(d) poravnava vseh v času plačila neporavnanih obveznosti vseh (nekdanjih) posrednih lastnikov BAWAG-PSK,

(e) zmanjšanje jamstva Avstrije z zagotovitvijo lastniškega kapitala za BAWAG-PSK.

(39) Jamstvo se je izteklo 15. maja 2007, ko je bil BAWAG-PSK prodan konzorciju.

*Namen prevzema jamstva*

(40) Po mnenju Avstrije je namen jamstva:

(a) stabilizirati in okrepiti položaj BAWAG-PSK,

(b) omogočiti pripravo bilance stanja za leto 2005,

(c) omogočiti začetek oziroma nadaljevanje ukrepov prodaje,

(d) ohraniti delovanje BAWAG-PSK, usmerjeno v prihodnost,

(e) okrepiti zaupanje vlagateljev v avstrijski finančni trg.

([10]) […].

*Z jamstvom povezani pogoji*

(41) V skladu s prvotnimi pogoji bo jamstvo prenehalo veljati 60 dni po prodaji BAWAG-PSK, načeloma najpozneje 1. julija 2007. Vendar je možno podaljšanje pod določenimi pogoji.

(42) Pristojbina, ki jo mora plačati BAWAG-PSK, je 0,2 % letno za obdobje, ki se konča 30. junija 2007, pozneje pa 1,2 %.

(43) Jamstvo Avstrije bi bi bilo mogoče uveljavljati samo, če kumulativno

— BAWAG-PSK ne bi bil prodan,

— bi bili BAWAG-PSK ter njegovi neposredni in posredni lastniki pozvani k plačilu in razkritju svojih premoženjskih stanj ter plačilu v okviru njihove plačilne sposobnosti,

— bi bila banka še vedno ekonomsko ogrožena (nedoseganje zakonsko določenih zahtev za lastniški kapital) in

— bi BAWAG-PSK grozil stečaj oziroma bi do njega že prišlo (plačilna nesposobnost zaradi prezadolženosti).

(44) Uveljavljanje jamstva je bilo dovoljeno tudi v primeru, če bi stečaj grozil le zato, ker se jamstvo izteče 1. julija 2007; Avstrija bi se lahko s podaljšanjem jamstva izognila njegovi uveljavitvi. Vendar je bil za to potreben sklep zvezne vlade.

(45) Jamstvo je krilo samo terjatve, ki jih je bilo treba po členu 22(2) BWG vračunati v davčno osnovo in ki so bile razvrščene v skladu z uredbo nadzornega organa finančnih trgov [11] (v nadaljevanju „FMA“).

(46) Jamstvo Avstrije bi po tej garancijski pogodbi, razen že izvršenih terjatev, poteklo s prenosom lastništva (neposrednega ali posrednega) deležev v BAWAG-PSK na tretjo osebo v smislu člena 3(1) zakona o BAWAG-PSK, vendar najpozneje 1. julija 2007. BAWAG-PSK je moral o vsakem takšnem prenosu lastništva vladi nemudoma pisno poročati in priložiti ustrezna dokazila, in sicer takoj, ko je za to izvedel. Če bi bilo za izvedbo prodaje deležev tretji osebi v smislu člena 3(1) zakona o BAWAG-PSK to potrebno, bi Avstrija na utemeljeno zahtevo BAWAG-PSK podaljšala jamstvo za 60 dni po prenosu lastništva, vendar najdlje do 30. junija 2007.

(47) Avstrija bi lahko preko zveznega ministra za finance (s soglasjem zvezne vlade) podaljšala jamstvo iz garancijske pogodbe, če bi bili izpolnjeni pogoji iz člena 1(2) zakona o BAWAG-PSK. Avstrija bi lahko o takšnem podaljšanju razmišljala v primeru, če bi bila zaradi prenehanja jamstva ogrožena dolgoročna sanacija BAWAG-PSK ali njegova prodaja. BAWAG-PSK bi moral Avstriji poslati ustrezno prošnjo takoj, ko bi potreboval podaljšanje jamstva, najpozneje pa do 31. marca 2007. Prošnja bi morala vsebovati utemeljitev in dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev za podaljšanje. Če bi uveljavljanje jamstva temeljilo na nevarnosti stečaja zaradi izgube državnega jamstva v prihodnosti, bi se Avstrija takšnemu uveljavljanju jamstva lahko izognila tako, da bi ga podaljšala še pred njegovim iztekom. V tem primeru do posledic uveljavljanja jamstva ne bi prišlo.

(48) Drug pogoj, povezan s prevzemom jamstva, je BAWAG-PSK in ÖGB nalagal prodajo njunih deležev Avstrijski nacionalni banki („OeNB“). Ob upoštevanju posebnosti takšnega postopka je Avstrija določila, da bo tržna cena teh deležev znašala […]- do […]-krat več od nominalne vrednosti delnic. Zaradi te ocene je „tržna cena“ znašala med […] milijonov EUR in […] milijonov EUR. Končna prodajna cena za avstrijske organe je znašala […] milijonov EUR ([…] milijonov EUR za BAWAG-PSK). Izkupiček od prodaje je ustrezal knjižni vrednosti udeležbe.

(49) Poleg državnega jamstva so zasebne banke na eni strani in zavarovalniške družbe na drugi strani osnovale dve družbi za posebne finančne namene (v nadaljevanju „SPV“) za povečanje osnovnega kapitala BAWAG-PSK. V okviru dogovora so štiri kreditne ustanove *Bank Austria Creditanstalt, Erste Bank, Österreichische Volksbanken-AG* in

[11] V Dodatku k revizijskemu poročilu, BGBl. II št. 305/2005, v delu IV Z 14 točki c in d.

*Raiffeisen Zentralbank Österreich AG* ter štiri zavarovalniške družbe *Allianz, Generali, Uniqa* in *Wiener Städtische* za podporo BAWAG-PSK ustanovile dve SPV. Medtem ko so *BA-CA, Erste Bank* in *RZB* eni SPV namenili vsak po […] milijonov EUR, ÖVAG pa […] milijonov EUR, je vsaka zavarovalniška družba drugi SPV namenila […] milijonov EUR. BAWAG-PSK je imel s […] % v obeh SPV nadzorni delež. Ta dogovor je BAWAG-PSK omogočil, da je svoj kapital prvega reda povečal za 450 milijonov EUR. Kot skupina je BAWAG-PSK tako zopet izpolnil ustrezne kapitalske zahteve. Da bi čim bolj omejili tveganje udeleženih bank in zavarovalniških družb, je bilo dovoljeno razpoložljiva sredstva vložiti samo v najvišje uvrščene eurske državne obveznice. Po zaključeni prodaji BAWAG-PSK konzorciju dne 15. maja 2007 je bil vsak delničar upravičen do razpustitve ustrezne SPV. Po likvidaciji je vsak delničar z izplačilom v obliki stvarne vrednosti (tj. s prenosom vrednostnih papirjev, v katere se je investiralo) prejel skupna sredstva, ki so ustrezala njegovemu deležu v kapitalskem vložku.

## IV. **RAZLOGI ZA SPROŽITEV POSTOPKA**

(50) Komisija je v svoji odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave po členu 88(2) Pogodbe ES zadevni ukrep začasno označila kot državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES in člena 61(1) Sporazuma EGP, saj je bila podpora dodeljena iz državnih sredstev in je zaradi izboljšanja finančnega stanja prejemnika verjetno škodovala gospodarskemu položaju konkurentov iz drugih držav članic ([12]) in posledično izkrivljala ali bi lahko izkrivljala konkurenco ter negativno vplivala na trgovino med državami članicami.

(51) Komisija je podvomila, da sta imela plačilna nesposobnost oziroma stečaj BAWAG-PSK sistemske učinke na avstrijski finančni sistem in, v širšem smislu, na celotno avstrijsko nacionalno gospodarstvo. Zato v tem primeru ni bilo mogoče uporabiti člena 87(3)(b). Na podlagi svoje začasne presoje je Komisija sklenila, da je treba pomoč preveriti s pomočjo smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ([13]) (v nadaljevanju „smernice“) ter da nobene druge določbe v zvezi z združljivostjo Pogodbe ES ali drugih smernic Skupnosti ne kažejo na združljivost pomoči s skupnim trgom. Komisija se je strinjala z Avstrijo, da je BAWAG-PSK podjetje v težavah v smislu oddelka 2.1 smernic, vendar je močno podvomila, da so bili ukrepi pomoči združljivi s skupnim trgom.

*Pomoč za reševanje*

(52) V skladu s smernicami je pomoč za reševanje začasen in povraten ukrep podpore, ki naj bi podjetju pomagal tako dolgo, dokler ne izdela načrta prestrukturiranja ali likvidacije. Po točki 15 smernic takšna pomoč ne more trajati več kot šest mesecev.

(53) Jamstvo je bilo dodeljeno 6. junija 2006, vendar pa je, kot je ugotovila Komisija, začelo veljati s povratno veljavo 31. decembra 2005. Trajanje jamstva je tako preseglo v smernicah določeno najdaljše trajanje šestih mesecev.

(54) Komisija zato močno dvomi, da je jamstvo mogoče označiti kot pomoč za reševanje, ki je združljiva s skupnim trgom.

*Ponovna vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti*

(55) V skladu s točkami 34 do 37 smernic mora Komisija pri vseh posameznih ukrepih pomoči odobriti načrt prestrukturiranja in oceniti, ali ta načrt omogoča ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti podjetja v ustreznem roku in na podlagi realističnih predpostavk.

(56) Komisija je zavzela stališče, da so uspeh načrta za prestrukturiranje, uspeh sanacije in nadaljnje delovanje banke močno odvisni od visoke prodajne cene. Predloženi scenariji prodaje so pokazali, da bi moral potencialni kupec vložiti najmanj […] milijard EUR za ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti banke brez državne podpore. Po načrtu za prestrukturiranje skupna naložba pod tem zneskom ÖGB in njegovim povezanim podjetjem ne bi omogočila vračila posojil, prav tako pa kupec v tem primeru ne bi mogel izpeljati potrebnih povečanj kapitala.

([12]) Sodba Sodišča z dne 14. septembra 1994 v združenih zadevah C-278/92, C-279/92 in C-280/92 *Kraljevina Španija proti Komisiji*, [1994] Recueil, I-4103.

([13]) UL C 244, 1.10.2004, str. 2.

(57) Komisija ni izključila možnosti, da se je BAWAG-PSK zaradi množičnih dvigov bančnih vlog spomladi leta 2006 in slabših bonitetnih ocen ([14]) ter zato višjih stroškov refinanciranja soočal še z dodatnimi težavami. To bi se pokazalo šele v letni bilanci za leto 2006. Poleg tega bi lahko oglasne kampanje, ki na primer oglašujejo visoke donose za varčevalne knjižice, prav tako vplivale na rentabilnost banke. V časopisnih člankih je bilo opozorjeno, da lahko BAWAG-PSK v letu 2006 utrpi nadaljnje izgube v višini 20 milijonov EUR.

(58) Komisija nadalje opozarja, da mora načrt za prestrukturiranje po smernicah vsebovati različne scenarije, ki odražajo optimistično, pesimistično in srednjo hipotezo. Avstrija pa je predložila samo osnovni scenarij, ki ustreza podatkom za potencialne interesente, razkritim v informacijskem memorandumu. To poslovno načrtovanje je bilo pripravljeno z namenom prodaje banke. Komisija dvomi, da temeljne predpostavke iz poslovnega načrtovanja izpolnjujejo pogoje osnovnega scenarija v načrtu prestrukturiranja. Komisija je pričakovala, da bosta dva scenarija, ki ju je bilo treba še predložiti in od katerih je eden predstavljal optimistično, drugi pa pesimistično hipotezo, dokazala stabilnost in izvedljivost načrta za prestrukturiranje.

(59) Podvomila je tudi, da so bila v poslovnem načrtu upoštevana nekatera tveganja, še zlasti:

(a) Tožbe v ZDA: ni bilo mogoče izključiti, da nadaljnje tožbe, ki so grozile (deloma z visokimi zahtevki) s strani tožnikov, ne bi bile uspešno rešene. Za določene negotovosti (poravnave pred morebitno tožbo) je bilo poskrbljeno v okviru rezervacije za Refco v letni bilanci za leto 2005. Poleg tega ni bilo mogoče izključiti, da posamezni oškodovanci ne bi želeli sprejeti plačil iz poravnave z odborom upnikov. V tem primeru bi lahko ti oškodovanci tožili BAWAG-PSK, odbor upnikov pa bi moral BAWAG-PSK povrniti sorazmeren del sredstev, vendar pa ni mogoče izključiti, da bi dejanska plačila presegala vrnjeni znesek.

(b) Neizpolnjevanje obveznosti delničarjev BAWAG-PSK do ameriških upnikov – v tem primeru bi imel BAWAG-PSK subsidiarno odgovornost.

(c) Sodba sodišča v zvezi s klavzulami o spremenljivi obrestni meri, omenjenimi v letni bilanci za leto 2005, je lahko negativno vplivala na BAWAG-PSK.

Komisija je zastopala stališče, da je za izdelavo obsežnega načrta za prestrukturiranje potrebna tudi ocena teh tveganj.

*Izogibanje neupravičenemu izkrivljanju konkurence*

(60) Izjema po členu 87(3)(c) Pogodbe ES se uporablja samo pod pogojem, da takšna pomoč na spreminja pogojev trgovanja v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom. Po odstavkih 38 do 42 smernic je treba sprejeti ukrepe, ki v največji možni meri ublažijo škodljive učinke pomoči na konkurente. Ti ukrepi lahko vključujejo prodajo premoženja, zmanjšanje zmogljivosti, omejitev prisotnosti na trgu ali zmanjšanje vstopnih ovir na zadevnih trgih. Ukrepi morajo biti sorazmerni z izkrivljajočimi učinki pomoči in zlasti s položajem podjetja na njegovem trgu ali trgih. Ukrepi morajo presegati ukrepe, potrebne za ponovno vzpostavitev rentabilnosti. Ko Komisija ocenjuje ustreznost kompenzacijskih ukrepov, upošteva strukturo trga in pogoje konkurence za zagotovitev, da takšni ukrepi ne povzročijo poslabšanja strukture trga, na primer posredne vzpostavitve oligopola.

(61) Kompenzacijski ukrepi, ki jih je v začetku predlagala Avstrija, so bili prodaja banke Frick & Co, deleža BAWAG-PSK v Österreichische Nationalbank, prodaja poljskega podjetja Kinomax SP.z o.o. in nepremičnin na Dunaju. Ker so bili ukrepi in njihovi učinki na BAWAG-PSK opisani precej nejasno, Komisija ni mogla oceniti njihovega skupnega učinka. Komisija je potrebovala podrobnejše podatke o učinkih posameznih ukrepov na premoženje in prihodnji tržni položaj BAWAG-PSK, pa tudi podatke o vrednosti teh ukrepov in njihovih učinkih zmanjšanja (npr. glede na bilančno vsoto).

(62) Komisija je podvomila, da bi nadaljnji kompenzacijski ukrepi zmanjšali skupno vrednost BAWAG-PSK in s tem tudi možnost doseganja nakupne cene, potrebne za poravnavo obveznosti. Dodatna prodaja premoženja bi nakupno ceno zmanjšala za znesek, pridobljen za to premoženje.

([14]) Ocena BAWAG-PSK pri Moody's se je znižala za vse kratko- in dolgoročne vloge in terjatve z A2 na A3, ocena finančne moči banke pa na E+.

(63) Komisija je podvomila, da bi huda likvidnostna kriza BAWAG-PSK vodila do oligopola na avstrijskem bančnem trgu, saj bi dejavnosti banke lahko prevzel nov udeleženec na trgu.

(64) Komisija je nadalje opozorila, da množični dvigi bančnih vlog od septembra 2005 do junija 2006 niso nujno primerljivi s kompenzacijskimi ukrepi v smislu smernic.

(65) Če povzamemo, Komisija nima dovolj pomembnih informacij za ustrezno in dovolj temeljito oceno učinkov predlaganih kompenzacijskih ukrepov. Na podlagi razpoložljivih dejstev je zato resno dvomila, da načrtovani ukrepi zmanjšanja zadoščajo za ublažitev izkrivljanja konkurence.

*Omejitev pomoči na najnižji možni znesek*

(66) V skladu z odstavki 43 do 45 smernic mora biti pomoč omejena na najnižji možni znesek, potreben za prestrukturiranje, tako da podjetje ne ustvari presežka, ki bi ga lahko uporabilo za agresivno ravnanje, ki izkrivlja konkurenco, ali celo za širitev. Smernice tudi določajo, da morajo prejemniki pomoči s prodajo premoženja, ki ni nujno potrebno za obstoj podjetja, ali z zunanjim financiranjem pod tržnimi pogoji znatno prispevati k načrtu za prestrukturiranje. Pri velikih podjetjih, kakršno je BAWAG-PSK, naj bi lastni prispevek podjetja v skladu s smernicami znašal 50 % stroškov načrta za prestrukturiranje.

(67) Avstrija je trdila, da ukrep ne pomeni dotoka kapitala, temveč da je država zgolj ponudila časovno omejeno jamstvo. Komisija na podlagi razpoložljivih informacij ni mogla natančno ugotoviti, ali je pomoč omejena na nujno potreben najnižji možni znesek, in je izrazila dvom, ali je Avstrija ustrezno ocenila element pomoči v državnem jamstvu, saj ima jamstvo podobne učinke kot dotok kapitala.

(68) Avstrija opozarja, da znašajo stroški prestrukturiranja […] milijard EUR in da te stroške v celoti krijejo BAWAG-PSK ter sedanji in prihodnji lastniki. Komisija je v to podvomila in zaprosila za dodatne informacije, da bi lahko preverila, ali prispevek BAWAG-PSK dejansko znaša 50 % stroškov prestrukturiranja.

## V. **PRIPOMBE AVSTRIJE**

(69) Avstrija je svoje pripombe v zvezi z odločitvijo o sprožitvi postopka podala na podlagi razpoložljivega načrta za prestrukturiranje in posredovala dodatne informacije v zvezi z naslednjimi točkami:

*Obstoj resne motnje v avstrijskem gospodarstvu*

(70) Avstrija zastopa stališče, da je bil prevzem jamstva priglašen kot pomoč za odpravo resne motnje v gospodarstvu ene izmed držav članic. Stečaj BAWAG-PSK bi imel nepredvidljive in daljnosežne negativne posledice na gospodarstvo. Panika, ki bi jo povzročil morebitni stečaj BAWAG-PSK, bi se hitro razširila na druge banke, še zlasti zato, ker so lahko v skladu z avstrijskim zakonskim modelom za zavarovanje vlog pri stečaju kreditne ustanove prizadete tudi druge banke. To bi imelo hude posledice za celotno avstrijsko gospodarstvo, še zlasti za približno 70 000 zaposlenih v bančnem sektorju. Ustanovitev dveh družb za posebne finančne namene (glej spodaj) predstavlja tudi jasno podporo BAWAG-PSK s strani večjih udeležencev na avstrijskem finančnem trgu, ki so bili pripravljeni zavarovati stabilnost finančnega trga v Avstriji.

(71) Stečaj bi poleg Avstrijske zveze sindikatov (ÖGB) kot lastnice še prizadel predvsem Avstrijo,

— saj mora država skrbeti za stabilnost finančnega trga,

— saj BAWAG-PSK izvaja vsa plačila za Avstrijo (na primer plačila davkov, pokojnin, prejemkov za brezposelne in družinskih dodatkov), in

— saj je bila država nekoč lastnica in porok za določene obveznosti *Österreichische Postsparkasse*.

(72) Poleg tega bi morala Avstrija sprejeti državne uslužbence, zaposlene pri *Österreichische Postsparkasse*, in njihove pravice v javni upravi (letni dohodki v skupni vrednosti […] milijonov EUR). Ker BAWAG-PSK avstrijske poštne urade uporablja kot svoje podružnice, bi bilo treba zaradi zmanjšanega obsega dela na področju finančnih storitev v avstrijskih poštnih uradih zapreti nekaj izpostav. To bi povzročilo strukturne težave na podeželju.

(73) Avstrija meni, da je skoraj nemogoče količinsko oceniti morebitne posledice stečaja banke na celotno gospodarstvo.

*Element pomoči državnega jamstva*

(74) Avstrija je pojasnila, da je bila državna pomoč nujna za omejitev množičnih dvigov bančnih vlog, ki so se pričeli septembra 2005, ter za zagotovitev solventnosti BAWAG-PSK in skupine BAWAG-PSK. Če država ne bi prevzela jamstva za BAWAG-PSK, noben zasebni vlagatelj ne bi bil pripravljen zagotoviti sredstev, ki bi se obravnavala kot lastniški kapital.

(75) Po mnenju Avstrije je treba element pomoči prevzema jamstva določiti na podlagi Obvestila Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki jamstev ([15]) (v nadaljevanju „Obvestilo"). Obvestilo daje Komisiji široko diskrecijsko pravico v zvezi z določitvijo višine pomoči. Edina zahteva je, da se element pomoči oceni glede na podrobnosti prevzema jamstva. Odstavek 3.2 Obvestila določa: „Če ob dodelitvi posojila obstaja velika verjetnost, da bo posojilojemalec zamujal z odplačilom dolga, npr. zaradi finančnih težav, je lahko vrednost jamstva enaka znesku, ki ga dejansko pokriva to jamstvo." V zvezi s tem je Avstrija pojasnila, da BAWAG-PSK ni posojilojemalec, za katerega je država prevzela jamstvo, temveč je posojilodajalec. Zato je finančni položaj BAWAG-PSK nepomemben za oceno tveganja neplačila. Komisija zato iz finančnega položaja BAWAG-PSK ne more sklepati o tveganju neplačila.

(76) Avstrija je pojasnila, da je „ocena finančne moči" (v nadaljevanju „FSR") ([16]), ki jo izvaja agencija Moody's, ustrezen kazalec finančnega stanja BAWAG-PSK, saj FSR temelji izključno na finančni zmogljivosti podjetja, ki deluje brez zunanje pomoči. Ocena vsebuje implicitno oceno prihodnjega razvoja banke in zagotavlja značilno sliko celotnega tveganja neplačila. FSR „E+" za BAWAG-PSK ustreza „osnovni oceni tveganja" od B1 do B3 in tako pomeni verjetnost tveganja neplačila med 3,2 % in 10,5 % v roku enega leta.

(77) Po mnenju Avstrije iz dejstva, da je bil BAWAG-PSK v času dodelitve pomoči podjetje v finančnih težavah, ni mogoče sklepati, da element pomoči ustreza nominalni vrednosti jamstva v višini 900 milijonov EUR. Komisija bi morala namesto tega izkoristiti široko diskrecijsko pravico ob upoštevanju posebnosti in podrobnosti garancijske pogodbe ter še zlasti ugotovljenega dejavnika tveganja. Finančne težave posojilojemalca so le znak obstoja državne pomoči, vendar pa ne omogočajo določitve višine vrednosti pomoči. Komisija je v več primerih prestrukturiranja element pomoči v jamstvu v korist podjetja v težavah določila kot manjšega od nominalne vrednosti. V zadevi *Crédit Foncier de France* (v nadaljevanju „CFF") ([17]) je Komisija vrednost pomoči izračunala na podlagi cene, ki bi jo morala banka hipotetično plačati na trgu za takšno jamstvo. V zadevi *Bankgesellschaft Berlin* (v nadaljevanju „BGB") ([18]) je Komisija vrednost pomoči jamstva, t. i. zaščito pred tveganjem, določila z „gospodarsko vrednostjo" in ne z nominalno vrednostjo. Tudi v primeru pomoči za prestrukturiranje, ki jo je Nemčija dodelila za *Chemische Werke Piesteritz* (v nadaljevanju „CWP") ([19]), je Komisija vrednost pomoči jamstva določila daleč pod nominalno vrednostjo posojila, čeprav je bil CWP v tistem času v finančnih težavah.

(78) V zvezi s kratkim trajanjem jamstva je Avstrija pojasnila, da bi lahko zvezni minister za finance podaljšal veljavnost jamstva v skladu s členom 3(2) zadnjega stavka Zakona o BAWAG-PSK. Za to pa je potrebna potrditev zvezne vlade, ki mora biti soglasna. Podaljšanje je bilo torej prepuščeno politični presoji zvezne vlade. BAWAG-PSK bi lahko v zvezi s podaljšanjem vsekakor izvrševal učinkovit pritisk na Avstrijo, če bi obstajali pogoji za uveljavljanje. Za to je bila potrebna nevarnost stečaja BAWAG-PSK. BAWAG-PSK bi moral svoje lastnike vnaprej pozvati k plačilu in prisiliti k razkritju premoženjskega stanja. To bi bila velika ovira za uveljavljanje jamstva, tako da jamstvo ne bi moglo imeti „dejanske neomejene veljave". Tudi z gospodarskega vidika jamstva ni mogoče označiti kot neomejenega. BAWAG-PSK bi imel tudi v primeru neuspešne prodaje vrsto možnosti, da svoje kapitalske zahteve po poteku enoletnega trajanja jamstva krije na drug način. Prvič, dobički banke bi privedli do izboljšanja kapitalskih zahtev. Drugič, BAWAG-PSK lahko zmanjša svoje kapitalske zahteve z zmanjšanjem deleža tveganja. Tretjič, obstaja tudi možnost sprejetja zunanjega kapitala. Med krizo množičnega dvigovanja bančnih vlog maja 2006 te možnosti zaradi časovnega pritiska niso bile na voljo. Če ne bi prišlo do prodaje, bi imela banka možnost uporabiti te pristope.

([15]) UL C 71, 11.3.2000, str. 14.

([16]) FSR pri Moody's uporabljajo kot oceno notranje varnosti in bonitete banke, pri tem pa ne upoštevajo določenih zunanjih kreditnih tveganj in kreditnih elementov podpore, ki jih zajemajo ocene bančnih depozitov pri Moody's.

([17]) Odločba Komisije z dne 23. junija 1999, C(1999) 2035, *Crédit Foncier de France*, (UL L 34, 3.2.2001, str. 36), odstavek 49.

([18]) Odločba Komisije z dne 18. februarja 2004, C(2004) 327, *Bankgesellschaft Berlin*, (UL L 116, 4.5.2005, str. 1), odstavek 27.

([19]) Odločba Komisije z dne 2. marca 2005, C(2005) 427, *Chemische Werke Piesteritz*, (UL L 296, 12.11.2005, str. 19), odstavek 107.

(79) Po mnenju Avstrije jamstva z gospodarskega vidika ni mogoče označiti kot trajno vplačanega v premoženje BAWAG-PSK („paid in“). Nov lastnik bi moral ta znesek nadomestiti s svojim vložkom. V zvezi s podaljšanjem jamstva ne obstaja samodejni mehanizem. Kupec po poteku jamstva ne bi enostavno vložil zneska, enakega višini lastniškega kapitala. Nasprotno, imel bi več možnosti, kako obravnavati morebitne finančne težave BAWAG-PSK. Verjetnost uveljavljanja bi bila še naprej omejena s posebnimi oblikami jamstva. Tveganje bi zmanjšalo zlasti dejstvo, da je jamstvo zgolj jamstvo za pokritje morebitne izgube. Jamstvo Avstrije bi prišlo v poštev samo v primeru, da bi BAWAG-PSK grozil stečaj. Takšen stečaj pa bi bil prav zaradi zagotovitve prevzema jamstva zelo malo verjeten.

(80) V zvezi z verjetnostjo uveljavljanja jamstva je Avstrija pojasnila, da je v času odobritve državnega jamstva obstajala velika možnost prodaje BAWAG-PSK v roku enega leta za skupno vrednost več kot 2,6 milijard EUR. Močan kazalec dejanske vrednosti BAWAG-PSK aprila 2006, torej pred odobritvijo državnega jamstva, je nakupna cena oz. celotna naložba ponudnikov v njihovi končni ponudbi iz decembra 2006. Ker je bil BAWAG-PSK spomladi leta 2006 v svojem jedru zdravo podjetje, v finančne težave pa je zašel samo zaradi omejene narave težav, naj bi bila njegova vrednost v času prevzema jamstva okoli 2,6 milijard EUR. Ta visoka vrednost se je odražala tudi na razpisu, in sicer v končnih ponudbah z decembra 2006 in nenazadnje v celotni naložbi Cerberusa. Ponudbe so bile oddane v okviru mednarodnega razpisa, ki je potekal javno in nediskriminatorno, ponudniki pa so imeli dovolj časa, da so pred oddajo ponudb preverili morebitni predmet nakupa. Glede poznavanja dejanske vrednosti BAWAG-PSK je bilo pojasnjeno, da je Avstrija preko dejavnosti FMA v času prevzema jamstva dobila zadostne informacije o gospodarskem stanju BAWAG-PSK. Do odobritve jamstva je Avstrija obravnavala BAWAG-PSK kot podjetje, ki je načeloma sposobno preživeti, vendar potrebuje do prodaje nekaj pomoči, da prebrodi težave.

(81) V zvezi s primerjavo z drugimi finančnimi instrumenti je Avstrija pojasnila, da državnega jamstva ni mogoče primerjati z dotokom kapitala, vse dokler ne pride do uveljavljanja jamstva. Tveganje neplačila pri FSR E+ znaša samo 5,49 %, kar pomeni, da obstaja skoraj 95-odstotna verjetnost, da BAWAG-PSK ne bo uveljavljal jamstva.

(82) Avstrija je zastopala stališče, da je državno jamstvo za namen izračuna elementa pomoči posredno primerljivo na primer z jamstvom za obveznosti iz primera *CFF*. Z jamstvom za vse obveznosti banke bi se ocena BAWAG-PSK znatno dvignila in dosegla oceno A. Takšno izboljšanje ocene bi imelo neposreden pozitivni učinek na stroške refinanciranja banke. Tako bi se učinkovitost banke izboljšala. Skupaj z oceno bi se znatno izboljšala tudi možnost banke za pridobitev svežega kapitala. Tudi jamstvo za obveznosti bi tako posredno zagotovilo potreben osnovni kapital prvega reda. Izračun elementa pomoči bi moral torej temeljiti na višini gospodarske vrednosti z vidika prejemnika pomoči. Nasprotno pa na izračun ne sme vplivati to, ali država poseže po državnem jamstvu ali kakšnem drugem sredstvu kot zasebni vlagatelj.

(83) Zaradi razlogov, ki zmanjšujejo tveganje, in zaradi časovne omejitve zaradi pričakovane prodaje banke v bližnji prihodnosti se zdi verjetnost neplačila pri oceni B2 realna in poštena. Element pomoči prevzema jamstva bi zato znašal 49,1 milijona EUR ([20]). Ob upoštevanju plačila za jamstvo v višini 0,2 % v prvem letu bi element pomoči znašal 47,3 milijona EUR neto ([21]). Verodostojnost tega izračuna je mogoče dokazati s tem, da bi obresti pri odobritvi posojila v takšnem znesku znašale prav toliko, kot znaša plačilo za jamstvo.

(84) Avstrija je še navedla, da je treba v zvezi s pričakovanim neplačilom upoštevati ne le verjetnost neplačila, temveč tudi obseg neplačil. V uvodni izjavi 83 predstavljen izračun izhaja iz kvote neplačil v primeru 100-odstotnega neplačila. Pri 50-odstotnem neplačilu ([22]) bi bila vrednost pomoči znatno manjša in bi znašala okoli 25 milijonov EUR. Poleg tega bi zasebni vlagatelj upošteval tudi stroške kapitala v višini okoli 10 milijonov EUR ([23]). Zato bi skupna vrednost jamstva znašala okoli 35 milijonov EUR minus plačilo za jamstvo v višini 1,8 milijona EUR.

([20]) 900 mio EUR × 5,47 % = 49,1 mio EUR.
([21]) 49,1 mio EUR – (900 × 0,2 %) = 47,3 mio EUR.
([22]) Prim. Moody's Investor Service, „Default and Recovery Rates of Corporate Bond Issuers: 2000“.
([23]) Na podlagi standardne stopnje solventnosti v višini 8 %.

(85) Avstrija je vrednost jamstva ocenila tudi z določitvijo teoretične prednosti refinanciranja državnega jamstva za BAWAG-PSK, zaradi katerega se je premija za tveganje zmanjšala za približno 0,2 % ([24]). Ob upoštevanju obveznosti v višini 24,7 milijarde EUR, na katere je vplivala ocena, znaša ekonomska vrednost jamstva 49,4 milijona EUR.

(86) Avstrija je pojasnila, da bi se element pomoči v vsakem primeru močno razlikoval od nominalne vrednosti jamstva. Kapitalski trg pozna hibridne lastniške instrumente, ki imajo izrazite značilnosti obveznosti, ki jih bančni predpisi prepoznavajo kot temeljni kapital. Vendar bi imeli ti instrumenti zaradi bančnih predpisov dolge minimalne roke veljavnosti, praviloma najmanj 10 let. Za takšne instrumente bi veljala fiksna stopnja donosa, ki bi bila seveda višja od stopnje za enoletni instrument. Banke, katerih ocena je primerljiva z oceno BAWAG-PSK, so spomladi/poleti 2006 izdale hibridni kapital z desetletnim minimalnim rokom veljavnosti z obrestno mero okoli 5,1 %.

*Tabela 3*

**Izdaje hibridnega kapitala bank s primerljivo oceno**

| Izdajatelj | Datum izdaje | Ocena v času izdaje | Obrestna mera |
|---|---|---|---|
| Banca Italease | 6. junij 2006 | Moody's: Baa2<br>Fitch: BBB+<br>Sestavljena: BBB | 5,159 % |
| AIB UK | 6. junij 2006 | Moody's: A2<br>S&P: A–<br>Fitch: A+<br>Sestavljena: A | 5,142 % |

*Ponovna vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti podjetja*

(87) Avstrija je načrt za prestrukturiranje dopolnila s posodobljenim osnovnim scenarijem in analizo občutljivosti z vključitvijo optimističnega in pesimističnega scenarija.

(88) Osnovni scenarij je naslednji (Tabela 4):

*Tabela 4*

*(v milijonih EUR)*

| Izračun dobička in izgub po trgovinskem zakoniku | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
| Neto obrestni donos | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Donosi iz naložb | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Donosi iz provizij | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Finančni rezultat | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Drugi prihodki iz poslovanja | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| **Prihodki iz poslovanja** | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Odhodki za zaposlene | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Materialni izdatki | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Odpisi | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Drugi stroški poslovanja | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| **Izid iz rednega poslovanja** | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Obvladovanje tveganja in ovrednotenje finančnih naložb | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| **Rezultat običajnih poslovnih dejavnosti** | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| Davki | […] | […] | […] | […] | […] | […] |
| **Čisti letni dobiček** | […] | […] | […] | […] | […] | […] |

([24]) Na podlagi sprememb krivulj zamenjav pred in po dodelitvi državnega jamstva.

(89) Avstrija je pojasnila, da je bilo treba ob upoštevanju sedanjih tržnih pogojev posodobiti načrt za leto 2007. Čisti letni dobiček v višini […] milijonov EUR se je znižal na okoli […] % prvotno pričakovanega zneska. Avstrija je pojasnila temeljne predpostavke osnovnega scenarija in pomembne finančne kazalnike. Načrt za leto 2008 in naslednja leta je ostal nespremenjen.

(90) Najpomembnejši razlogi za spremembe v osnovnem scenariju so:

— dolgoročna sprememba naraščajoče krivulje obresti,

— nepričakovano počasna vrnitev hranilnih vlog in računov strank, izgubljenih v obdobju množičnega dvigovanja bančnih vlog,

— likvidnostne težave in potreba po prodaji premoženja za izboljšanje likvidnosti,

— nadaljevanje negativnega poročanja medijev o BAWAG-PSK,

— mirovanje kreditnih poslov zaradi nezadostne likvidnosti.

(91) Avstrija je poudarila, da so glavne predpostavke, ki se v optimističnem in pesimističnem scenariju razlikujejo, neto obrestni donos, donosi iz naložb in provizij, rast poslovanja, odhodki za zaposlene in material ter kritje tveganja. V pesimističnem scenariju se rezultat iz običajnih poslovnih dejavnosti poveča z […] milijonov EUR v letu 2007 na […] milijonov EUR v letu 2011 in je tako za približno […] % pod rezultatom iz običajnih poslovnih dejavnosti v osnovnem scenariju. V optimističnem scenariju pa je rezultat iz običajnih poslovnih dejavnosti v letu 2007 […] milijonov EUR in v letu 2011 […] milijonov EUR. Tako je v optimističnem scenariju rezultat iz običajnih poslovnih dejavnosti v letu 2011 za približno […] % višji kot v osnovnem scenariju.

(92) Po mnenju Avstrije načrt za prestrukturiranje omogoča ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti BAWAG-PSK. 14. decembra 2006 uspešno zaključen razpis je bil najboljši preskus trga v zvezi z verodostojnostjo načrta za prestrukturiranje. Cerberus je s ponudbo v skupni višini […] milijard EUR jasno pokazal, da je prepričan v dolgoročno rentabilnost banke.

(93) Po mnenju Avstrije so bili posebna tveganja v zvezi s tožbami, povezanimi z Refcom v Združenih državah, neizpolnjevanje obveznosti delničarjev BAWAG-PSK do ameriških upnikov in sodba sodišča v zvezi s klavzulami o spremenljivi obrestni meri v načrtu za prestrukturiranje upoštevani v zadostni meri:

— Tveganje v zvezi s tožbami upnikov Refca v ZDA je majhno in ga zato v bilancah ni treba upoštevati posamezno; tveganje je krito s splošnim zavarovanjem tveganja.

— Tveganje neizpolnjevanja obveznosti delničarjev BAWAG-PSK do ameriških upnikov ne obstaja več. 18. decembra 2006 so BAWAG-PSK ter njegovi posredni in neposredni lastniki podpisali pogodbo o obveznostih pogodbenih strank; s to pogodbo so se BAWAG-PSK in lastniki vzajemno odpovedali pravici do ugovora.

— Tveganje, ki izhaja iz sodbe sodišča v zvezi s klavzulami o spremenljivi obrestni meri, je upoštevano v splošnih rezervacijah v bilanci BAWAG-PSK.

(94) Avstrija opozarja, da sta bili osnovani dve družbi za posebne finančne posle (v nadaljevanju „SPV“) zasebnih bank na eni strani in zavarovalniških družb na drugi strani, in sicer za okrepitev temeljnega kapitala BAWAG-PSK.

*Izogibanje neupravičenemu izkrivljanju konkurence*

(95) Po mnenju Avstrije je ustanovitev SVP za okrepitev lastniškega kapitala BAWAG-PSK v povezavi z več avstrijskimi bankami na eni strani in avstrijskimi zavarovalniškimi družbami na drugi strani znak, da so konkurenti sprejeli gospodarske težave BAWAG-PSK kot priložnost za kratkoročne ukrepe podpore za ohranitev ugleda avstrijskega finančnega trga. Ne bi bilo logično, da bi konkurenti BAWAG-PSK s pomočjo SPV začasno nudili finančno podporo, hkrati pa bi državno jamstvo omogočilo pomembno izkrivljanje konkurence. Nasprotno, ravnanje bank in zavarovalniških družb kaže, da se z državnim jamstvom zagotovljen nadaljnji obstoj BAWAG-PSK ni obravnaval kot izkrivljanje konkurence in se kot takšen tudi ne bo obravnaval. Poleg tega Komisija ni prejela nobene pripombe tretje strani v zvezi z njeno odločitvijo o sprožitvi postopka. Državno jamstvo torej tudi po mnenju drugih konkurentov ni vodilo do izkrivljanja konkurence.

(96) Avstrija meni, da je prodaja BAWAG-PSK s strani prejšnjega lastnika, ÖGB, pomemben kompenzacijski ukrep. Prodaja je poudarila skupno željo po trajnem prestrukturiranju banke. Prodaja podjetja v težavah predstavlja pomemben korak k trajnemu prestrukturiranju. Na splošno je po mnenju Avstrije mogoče domnevati, da podjetje pod nadzorom novega, zasebnega lastnika prej postane dolgoročno sposobno za preživetje, kar pa zagotavlja, da podjetje ne bo več potrebovalo državne pomoči ([25]). Čeprav v zadevnem primeru ni šlo za privatizacijo, predstavlja popoln prenos BAWAG-PSK pod nadzor izkušenega zasebnega vlagatelja pomemben korak k premagovanju težav iz preteklosti in omogočanju pozitivnega gospodarskega razvoja. Poleg tega bi prodaja banke omogočila zelo visok lastni prispevek v smislu smernic za dejansko stoodstotno financiranje prestrukturiranja BAWAG-PSK. S prodajo BAWAG-PSK bi bilo mogoče zagotoviti sposobnost preživetja banke, saj bi lahko lastniki BAWAG-PSK s pomočjo nakupne cene med drugim poskrbeli tudi za obveznosti do banke. Tako bi bilo mogoče ponovno določiti vrednost tekočih terjatev BAWAG-PSK. Prodaja bi se tako izkazala za ključni element prestrukturiranja BAWAG-PSK. S tem povezani stroški se v tem primeru ne bi krili iz jamstva, temveč v celoti iz prodaje banke.

(97) Avstrija je Komisiji sporočila, da so bile izvedene naslednje dezinvesticije:

*Tabela 5*

**Pregled že izvedenih dezinvesticij**

| Ukrep | Poslovno področje | Čas izvedbe |
|---|---|---|
| Prodaja banke Frick & Co. | Majhni bančni posli | 19. julij 2006 |
| Prodaja banke Österreichische Nationalbank | Centralna banka | 12. julij 2006 |
| Prodaja podjetja Kinomax Sp.zo.o. | Nepremičninske storitve | 14. december 2006 |
| Prodaja nepremičnine na Dunaju, 1010 Dunaj | Nepremičninske storitve | 8. maj 2006 |
| Prodaja podjetja HOBEX AG | Odobritev direktnih obremenitev | 29. marec 2007 |
| Prodaja podjetja Funk International Austria GmbH | Zavarovalniško posredništvo | 1. januar 2007 |
| Prodaja podjetja Cosmos Elektrohandel GmbH & Co KG ali COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs-GmbH | Maloprodaja | 14. september 2006 |
| Voestalpine AG | Jeklo | 9. november 2006 do 13. april 2007 |

(98) Avstrija je Komisiji posredovala tudi dodatne obveznosti BAWAG-PSK:

(a) BAWAG-PSK AG bo tretji osebi, ki je neodvisna od skupine BAWAG-PSK, prodal naslednje premoženje:

(i) odprodaja več kot 50 % deleža v P.S.K. Versicherung AG in v BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft z bilančnim učinkom najpozneje do […] in priznavanje nakupne opcije kupcu za preostale deleže;

(ii) zaključek prodaje nepremičnin v vrednosti približno […] milijonov EUR s skupnim bilančnim učinkom najpozneje do […];

([25]) Odločba Komisije z dne 12. oktobra 1994 o državni pomoči Francije za skupino Bull v obliki nepriglašenega povečanja kapitala (UL L 386, 31.12.2004, str. 1), odstavek 10; Odločba Komisije z dne 26. julija 1995, s katero je bila pogojno odobrena pomoč, ki jo je Francija dodelila Crédit Lyonnais (UL L 308, 21.12.1995, str. 92), odstavek 116; Odločba Komisije z dne 21. junija 1995 o pomoči Italije za podjetje Enichem Agricoltura SpA (UL L 28, 6.2.1996, str. 18), odstavek 26; Odločba Komisije z dne 3. julija 2001 o državni pomoči Španije za prestrukturiranje Babcock Wilcox España SA (UL L 67, 9.3.2002, str. 50), odstavek 40; Odločba Komisije z dne 16. septembra 1998, s katero je bila pogojno odobrena pomoč, ki jo je Italija dodelila Società Italiana per Condotte d'Acqua SpA (UL L 129, 22.5.1999, str. 30), odstavek 35; Odločba Komisije z dne 16. septembra 1998, s katero je bila pogojno odobrena pomoč, ki jo je Italija dodelila Italstrade SpA (UL L 109, 27.4.1999, str. 1), odstavek 2.

(iii) prodaja deleža v višini […] % v […] z bilančnim učinkom najpozneje do […];

(iv) prodaja deleža v višini 42,56 % v ATV Privat-TV Services AG z bilančnim učinkom najpozneje do […];

(v) prodaja […] z bilančnim učinkom najpozneje do […].

(b) Skupina BAWAG-PSK bo do konca poslovnega leta […] zmanjšala količino posojil za Zvezno republiko Avstrijo z […] milijard EUR na […] milijard EUR in ta znesek ohranila za obdobje […], tj. do […], kot zgornjo mejo. Iz tega so izvzete obstoječe obveznosti družb skupine BAWAG-PSK v zvezi s prihodnjimi tranšami že izvedenih postopkov javnih naročil.

(c) BAWAG-PSK AG se za obdobje […], s pričetkom […], odpoveduje udeležbi na javnih razpisih, s katerimi Zvezna republika Avstrija išče pooblaščene vpisnike za državne obveznice.

(d) BAWAG-PSK AG bo do […] na Dunaju zaprl […] poslovalnic.

(e) Do 31. decembra 2010 se za BAWAG-PSK ne odobri nobena pomoč, razen pomoči v skladu s členom 87(2) Pogodbe ES, pomoči v okviru raziskovalnih projektov, ki jih sofinancira Evropska unija, pomoči za splošno usposabljanje v okviru odobrenih shem ali pomoči za ukrepe varčevanja z energijo v okviru odobrenih shem.

(99) Avstrija je zagotovila podrobnosti v zvezi z vrednostjo in učinkom zmanjšanja vsakega kompenzacijskega ukrepa. Po njenem mnenju bodo ti ukrepi (vključno z množičnim dvigovanjem bančnih vlog – glej uvodno izjavo 103) vodili do znižanja bilančne vsote skupine za […] % v primerjavi z letom 2005.

(100) Avstrija je pojasnila, zakaj bi dodatna znižanja ogrozila rentabilnost banke. Opozorila je, da je avstrijski bančni trg močno koncentriran in da na njem prevladujejo štiri bančne skupine – Bank Austria Creditanstalt, ERSTE Bank / Sparkassengruppe, Raiffeisengruppe in BAWAG-PSK. Te skupine imajo na področju zasebnih in poslovnih strank skupni tržni delež v višini 90 do 100 %. Druge kreditne ustanove imajo zgolj podrejeno vlogo. Zato avstrijski bančni sektor spominja na oligopol. V primeru stečaja BAWAG-PSK bi si njegov tržni delež zelo verjetno razdelili trije njegovi največji konkurenti v bančnem sektorju. To bi še okrepilo njihov že zdaj močan položaj na trgu. Za trge bančnih storitev obstajajo posebni pravni in institucionalni parametri. Zaradi znatnih ovir pri dostopu na trg na področju zasebnih in poslovnih strank lahko že tržni delež v višini 30 % pomeni prevladujoč položaj na trgu ([26]). V primeru stečaja BAWAG-PSK bi torej obstajala nevarnost, da tri bančne skupine v Avstriji pridobijo ali okrepijo prevladujoč položaj na trgu, kar pa povečuje nevarnost oligopola na trgu. Tako bi nastala situacija, v kateri bi bilo treba odobriti državno pomoč, da bi se izognili nastanku ali krepitvi oligopola na trgu.

(101) Avstrija je pojasnila, da ima BAWAG-PSK majhen tržni delež na področju zasebnih in poslovnih strank, ki pa se je leta 2006 še zmanjšal. To je razvidno iz tržnih deležev ([27]) v letu 2006 (Tabela 6):

*Tabela 6*

| Produkti po poslovnih področjih | | Tržni delež 2005 | Tržni delež 2006 |
|---|---|---|---|
| Depozitno poslovanje z domačimi strankami | Zasebne stranke | 12 % | […] |
| | Poslovne stranke | 8 % | […] |
| Kreditno poslovanje z domačimi strankami, vključno s hipotekarnimi krediti | Zasebne stranke | 6 % | […] |
| | Poslovne stranke | 8 % | […] |

Ustrezni tržni deleži treh največjih bančnih skupin na teh področjih znašajo več kot 20 %.

([26]) Odločba Komisije z dne 10. februarja 1997, *Bank Austria/Creditanstalt*, COMP IV/M.873, odstavek 46 in naslednji.

([27]) Avstrija v zvezi s tržnimi deleži opozarja na Odločbo Komisije o nadzoru združevanja z dne 28. f 2007, *Cerberus/BAWAG-PSKI*, COMP/M. 4565.

(102) Avstrija je pojasnila, da so izgube tržnih deležev, nastale zaradi množičnega dvigovanja bančnih vlog, uredba o uporabi plačil v okviru garancijske pogodbe in možni učinek kompenzacijskih ukrepov na avstrijski bančni sektor zelo pomembni za oceno kompenzacijskih ukrepov.

(103) V zvezi z izgubo tržnih deležev zaradi množičnega dvigovanja bančnih vlog je Avstrija mnenja, da se je zaradi zmanjšanja vlog na vpogled in hranilnih vlog za približno […] milijard EUR od konca septembra 2005 do junija 2006 tržni položaj banke že močno poslabšal. Zaradi množične histerije, ki so jo sprožili mediji, BAWAG-PSK ni imel možnosti preprečiti zloma svojega poslovanja s hranilnimi vlogami. Pomoč zato nikakor ni izkrivljala konkurence v korist BAWAG-PSK. Avstrija množično dvigovanje bančnih vlog, ki je povzročilo izgubo tržnega deleža BAWAG-PSK, označuje za kompenzacijski ukrep.

(104) Po mnenju Avstrije je bila visoka prodajna cena zelo pomembna za uspeh prestrukturiranja in nadaljnje delovanje banke. Vsak padec prodajne cene pod […] milijard EUR zaradi kompenzacijskih ukrepov bi imel neposredne učinke na banko. Zmanjšanje vrednosti BAWAG-PSK s kompenzacijskimi ukrepi bi zmanjšalo možnost doseganja prodajne cene, potrebne za poravnavo obveznosti.

(105) Avstrija je pojasnila, da bi imeli kompenzacijski ukrepi negativne posledice tudi za strukturo trga avstrijskega bančnega sektorja. Prodaja avstrijskih bančnih podružnic BAWAG-PSK eni izmed treh velikih avstrijskih kreditnih ustanov bi v okviru nadzora združevanja sprožila velike pomisleke. Prodaja podružnic tuji kreditni ustanovi bi pomenila nevarnost, da bi stranke BAWAG-PSK (predvsem zasebne stranke in srednje velika podjetja) prešle k drugim avstrijskim bankam, kar bi še dodatno zožilo že tako močno koncentriran avstrijski bančni trg. V skladu s smernicami mora Komisija v takšnem primeru kompenzacijske ukrepe oblikovati tako, da prepreči takšno situacijo.

*Omejitev pomoči na najnižji možni znesek*

(106) Avstrija je pojasnila, da je bila zadevna pomoč omejena na najnižji možni znesek, saj ni šlo za stalen dotok kapitala, temveč za časovno omejeno jamstvo, ki je bilo potrebno za ohranitev zadovoljive stopnje solventnosti.

(107) Avstrija je pojasnila, da je že od podpisa prodajne pogodbe 30. decembra 2006 jasno, da bo BAWAG-PSK zagotovil lastni prispevek, predviden v načrtu za prestrukturiranje. Finančna sredstva za prestrukturiranje bo v celoti zagotovil BAWAG-PSK. Tudi dokapitalizacijo v višini 600 milijonov EUR je treba označiti kot lasten prispevek.

## VI. **PRIPOMBE DRUGIH ZAINTERESIRANIH STRANK**

(108) Po objavi odločitve o sprožitvi postopka v *Uradnem listu Evropske unije* Komisija ni prejela nobenih pripomb zainteresiranih strank.

## VII. **OCENA POMOČI**

**BAWAG.PSK je bil v času dodelitve pomoči podjetje v težavah.**

(109) V skladu z odstavkom 9 smernic je podjetje v težavah tedaj, ko z lastnimi finančnimi sredstvi ali zunanjimi sredstvi, pridobljenimi od lastnikov/delničarjev ali upnikov, brez posredovanja države ni zmožno omejiti izgub, ki bi podjetje kratko- ali srednjeročno gotovo pripeljale do propada.

(110) Avstrija v svojih pripombah glede sprožitve postopka preiskave ni ugovarjala mnenju Komisije, da je BAWAG-PSK v skladu s smernicami podjetje v težavah.

(111) Po mnenju Komisije banka brez prevzema jamstva ne bi mogla obvladovati nenehnega dvigovanja bančnih vlog. Kot je navedeno v letnem zaključnem računu za leto 2005, revizorji ne bi mogli potrditi letnega zaključnega računa BAWAG-PSK kot delujočega podjetja.

(112) Posledično bi moral BAWAG-PSK brez jamstva v roku nekaj tednov prijaviti stečaj.

(113) Poleg tega ÖGB po mnenju Komisije brez podpore ne bi mogel reševati težav svoje hčerinske družbe. Te trditve potrjuje dejstvo, da je moral BAWAG-PSK zmanjšati vrednost terjatev do svojega lastnika v višini […] milijonov EUR.

(114) Iz tega izhaja, da je bil BAWAG-PSK v času prevzema jamstva podjetje v težavah v skladu z odstavkom 9 smernic. Poleg tega je mogoče težave BAWAG-PSK nedvomno pripisati banki in so prevelike, da bi jih skupina, kateri banka pripada, lahko rešila. Niti ÖGB niti AVB nista bila sposobna prestrukturirati BAWAG-PSK brez javne podpore. BAWAG-PSK je zato upravičen do pomoči za reševanje in prestrukturiranje v skladu z odstavkom 13 smernic.

(115) Naložbe zasebnih bank in zavarovalniških družb v oba SPV za okrepitev temeljnega kapitala BAWAG-PSK niso bile izvedene na podobni osnovi kot državno jamstvo. Zasebni vlagatelji so nosili precej manjše tveganje kot država s svojim jamstvom. Avstrija je potrdila, da, če država ne bi prevzela jamstva za BAWAG-PSK, noben zasebni vlagatelj ne bi bil pripravljen zagotoviti sredstev, ki bi se obravnavala kot lastniški kapital. Naložbe zasebnikov torej ne nasprotujejo dejstvu, da je bil BAWAG-PSK v težavah.

**Obstoj državne pomoči**

(116) Da bi Komisija presodila, ali je nek ukrep državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, mora preveriti, ali

— je financiran s strani države ali iz državnih sredstev,

— zagotavlja gospodarsko prednost,

— lahko izkrivlja konkurenco zaradi dajanja prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, in ali

— negativno vpliva na trgovino med državami članicami.

*Uporaba državnih sredstev*

(117) Pomoč pomeni državno pomoč, če jo je mogoče pripisati finančnim sredstvom države in če je neposredno ali posredno dodeljena iz državnih sredstev.

(118) V zadevnem primeru sta izpolnjena oba kumulativna pogoja, saj je ukrep državno jamstvo, ki je bilo dodeljeno na podlagi zveznega zakona.

*Selektivnost*

(119) Člen 87(1) Pogodbe ES prepoveduje pomoči, ki dajejo prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, tj. selektivne pomoči.

(120) Od jamstva je imel korist samo BAWAG-PSK, zato je ukrep mogoče označiti kot selektiven.

*Učinki na trgovino med državami članicami in izkrivljanje konkurence*

(121) Člen 87(1) Pogodbe ES prepoveduje pomoči, ki negativno vplivajo na trgovino med državami članicami in ki izkrivljajo konkurenco ali pa bi jo lahko izkrivljale.

(122) Komisiji v okviru njene pravne presoje ni treba dokazati dejanskega učinka pomoči na trgovino med državami članicami in dejanskega izkrivljanja konkurence, temveč mora dokazati samo, ali pomoči lahko negativno vplivajo na trgovino in izkrivljajo konkurenco ([28]). Če pomoč, ki jo dodeli država članica, okrepi položaj podjetja v razmerju do drugih konkurenčnih podjetij v trgovini znotraj Skupnosti, je treba konkurenco označiti kot izkrivljeno zaradi pomoči.

(123) Komisija je opozorila, da je bančni sektor že več let odprt za konkurenco. Zaradi vedno večje liberalizacije se je konkurenca, ki je obstajala že na podlagi v Pogodbi ES predvidenega prostega pretoka kapitala, povečala.

(124) BAWAG-PSK ima podružnice oz. hčerinske družbe v različnih državah članicah, zlasti v Češki republiki, na Slovaškem, v Sloveniji, na Madžarskem in na Malti. Po drugi strani pa so v Avstriji dejavne tudi banke iz drugih držav članic, bodisi neposredno preko podružnic oz. zastopništev ali posredno preko nadzora nad bankami in finančnimi ustanovami, ki imajo sedež v Avstriji.

(125) V bančnem sektorju nenazadnje obstaja trgovina med državami članicami. Jamstvo okrepi položaj BAWAG-PSK v razmerju do drugih bančnih podjetij, s katerimi BAWAG-PSK konkurira v trgovini znotraj Skupnosti. Jamstvo lahko zato negativno vpliva na trgovino med državami članicami in lahko izkrivlja konkurenco.

([28]) Glej med drugim sodbo Sodišča z dne 29. aprila 2004 v zadevi C-372/97 *Italija proti Komisiji*, [2004] Recueil I-3679, odstavek 44.

*Obstoj gospodarske prednosti*

(126) Eno izmed meril za obstoj državne pomoči je, da ukrep upravičencu daje prednost.

(127) V skladu z odstavkom 4.2 Obvestila o državni pomoči v obliki jamstev jamstvo ni državna pomoč, ker ne zagotavlja gospodarske prednosti, če so izpolnjeni naslednji štirje pogoji:

(a) posojilojemalec ni v finančnih težavah;

(b) posojilojemalec bi načeloma lahko dobil posojilo na denarnih trgih po tržnih pogojih brez državne intervencije;

(c) jamstvo je povezano z določeno finančno transakcijo in ima določen najvišji znesek, ki ne zajema več kot 80 % neodplačanega posojila ali druge finančne obveznosti (razen za obveznice in podobne instrumente) in ni neomejeno;

(d) plača se tržna cena za jamstvo.

(128) Komisija meni, da pogoj (a) v zadevnem primeru ni izpolnjen, saj je bil BAWAG-PSK v času prevzema jamstva podjetje v težavah.

(129) Poleg tega noben udeleženec na trgu ni prevzel jamstva za 0,2 %, cene, ki jo je plačal BAWAG-PSK. Kot je potrdila Avstrija, bi tržna cena za jamstvo znašala med 32 in 49 milijonov EUR letno. Zato tudi pogoj (d) ni izpolnjen.

(130) Zato daje državni prevzem jamstva gospodarsko prednost BAWAG-PSK.

*Sklepna ugotovitev*

(131) Komisija je sklenila, da državni prevzem jamstva za BAWAG-PSK predstavlja državno pomoč.

**Nezakonitost državne pomoči**

(132) Pomoč je Avstrija dodelila 8. maja 2006 s povratno veljavo od 31. decembra 2005, tj. pred odločbo Komisije o združljivosti pomoči s skupnim trgom.

**Znesek pomoči**

(133) Za določitev elementa pomoči, vsebovanega v prevzemu jamstva, mora Komisija preveriti, ali in pod kakšnimi pogoji bi vlagatelj/porok, ki deluje pod običajnimi tržnimi pogoji, v podobnih okoliščinah prevzel jamstvo.

(134) Hipotetični vlagatelj deluje kot preudaren vlagatelj ([29]), ki želi svoje dobičke povečati, ne da bi pri tem prevzel prevelika tveganja za svoj dobiček ([30]).

(135) „Ravnanje javnega vlagatelja je treba primerjati z ravnanjem zasebnega vlagatelja v zvezi s tem, kako bi ravnal zasebni vlagatelj pri zadevnem postopku, ob upoštevanju v tistem času razpoložljivih informacij in predvidljivega razvoja ([31])“. Dogodki po objavi odločitve o naložbi zato niso pomembni za oceno zneska pomoči ([32]), vsebovanega v prevzemu jamstva.

*Posebnosti prevzema jamstva, ki ga je zagotovila Avstrija*

(136) V skladu z odstavkom 3.1 Obvestila je treba element pomoči oceniti s sklicevanjem na posebnosti jamstva.

(137) V zadevnem primeru je prevzem jamstva služilo kot zavarovanje za posebna problematična posojila BAWAG-PSK v višini 900 milijonov EUR. Zaradi prevzema jamstva je aktiva ohranila svojo vrednost in niso bili potrebni popravki vrednosti, ki bi povzročili nadaljnje izgube v višini 900 milijonov EUR v letnem zaključnem računu za leto 2005. Učinki in značilnosti prevzema jamstva so v tem oziru primerljivi s tistimi iz dokapitalizacije ([33]). Na ta način se je mogoče izogniti temu, da bi temeljni kapital BAWAG-PSK padel pod zakonsko določene minimalne zahteve.

([29]) Sodba Sodišča z dne 16. maja 2002 v zadevi C-482/99, *Francija proti Komisiji*, [2002] Recueil I-4397, odstavek 71.

([30]) Sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. marca 2003 v združenih zadevah T-228/99 in T-233/99, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* in *Dežela Severno Porenje-Vestfalija proti Komisiji*, [2003], Recueil II-43, odstavek 255.

([31]) Združeni zadevi T-228/99 in T-233/99, odstavek 246.

([32]) Sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1998 v zadevi T-16/96, *Cityflyer Express proti Komisiji*, [1996] Recueil II-757, odstavek 76.

([33]) Prim. zadevo C 44/03 (pomoč Avstrije banki Bank Burgenland), (UL L 263, 8.10.2005, str. 8), odstavek 36.

(138) Komisije je sklenila, da zadevni prevzem jamstva ni primerljiv z jamstvom za vse obveznosti banke ([34]). Pri tovrstnem jamstvu imajo upniki banke neposredno pravico do terjatev. V primeru stečaja mora porok prevzeti obveznosti, ki jih ni mogoče pokriti iz premoženja banke. Z gospodarskega vidika se s takšnimi jamstvi stroški refinanciranja banke zmanjšajo preko obveznic. Komisija priznava, da prevzem jamstva s tem, ko zagotavlja ponovno vzpostavitev okoli 1,6 % celotne aktive banke v primeru neplačila, v omejenem obsegu posredno zavaruje tudi obveznosti, vendar pa skupnega učinka prevzema jamstva ni mogoče obravnavati kot primerljivega. Zato iz jamstva, ki ga je Francija dodelila v zadevi CFF ([35]) in ki je krilo vse obveznosti banke, ni mogoče ustrezno sklepati glede zadevnega primera.

(139) Pod pogoji, določenimi v garancijski pogodbi, je jamstvo mogoče uveljavljati v primeru, da je banka še naprej gospodarsko ogrožena. BAWAG-PSK je v letnem zaključnem računu za leto 2006 potrdil naslednje: „Uveljavljanje jamstva je dovoljeno tudi v primeru, če bi stečaj grozil samo zato, ker jamstvo preneha 1. julija 2007; Avstrija se lahko s podaljšanjem jamstva izogne njegovemu uveljavljanju.“ Porok bi lahko izgubil do 900 milijonov EUR, ne da bi obdržal deleže v banki, ki bi mu omogočali udeležbo pri morebitnih poznejših pozitivnih trendih.

*Scenariji prodaje*

(140) Pomemben pogoj za dodelitev jamstva je obljuba delničarjev BAWAG-PSK zvezni vladi, da bodo vse svoje deleže v BAWAG-PSK ali AVB prenesli na tretjo osebo.

(141) Ta obveznost prodaje tvori najpomembnejšo podlago za oceno državnega jamstva.

(142) Po mnenju Komisije sta uveljavljanje in s tem element pomoči prevzema jamstva neposredno odvisna od skupne naložbe potencialnega kupca, tj. od prodajne cene in pripravljenosti kupca za naložbe v lastniški kapital. V zvezi s tem je treba opomniti, da Avstrija v načrtu za prestrukturiranje navaja, „da sta uspeh sanacije in nadaljnje delovanje banke močno odvisna od visoke prodajne cene. Vsako znižanje prodajne cene pod […] milijard EUR zaradi kompenzacijskih ukrepov neposredno vpliva na banko“.

(143) Vsako znižanje celotne naložbe kupca pod […] milijard EUR bi ob pomanjkanju dotoka dodatnega lastniškega kapitala ali kratkoročnih znižanjih tveganega kapitala povečalo verjetnost uveljavljanja jamstva.

(144) Komisija je ocenila jamstvo in pogoje za njegovo uveljavljanje ter sklenila, da bi zasebni vlagatelj/porok v času prevzema jamstva pri analizi tveganja upošteval tri pomembne scenarije:

(a) prvi scenarij: prodaja banke pred junijem 2007 s skupno naložbo (prodajna cena + dokapitalizacija) kupca v višini več kot […] milijard EUR, tako da bi jamstvo na dan sklenitve posla poteklo brez njegovega uveljavljanja;

(b) drugi scenarij: prodaja banke pred junijem 2007 s skupno naložbo v višini manj kot […] milijard EUR, tako da se jamstvo delno ali v celoti uveljavlja;

(c) tretji scenarij: prodaja BAWAG-PSK ne bi bila izvedena pred junijem 2007. V tem primeru je treba jamstvo – čeprav bi se celotni znesek (zaradi dobička banke ali zmanjšanja tveganega kapitala) postopno zmanjšal – podaljšati za nedoločen čas. V nasprotnem primeru bi se jamstvo najverjetneje uveljavljalo, kar pa bi privedlo do velikih izgub države.

([34]) Prim. državna jamstva za nemške javne banke („Gewährträgerhaftung“) ali za avstrijske hranilnice („Ausfallhaftung“), ki so bile odpravljene z odločbama Komisije.

([35]) Odločba Komisije z dne 26. junija 1999, C(1999) 2035, *Crédit Foncier de France*, (UL L 34, 3.2.2001, str. 36), odstavek 49. Odločba v zadevi CFF je bila izdana pred začetkom veljavnosti Obvestila o državni pomoči v obliki jamstev.

(145) Avstrija je sicer navedla, da bi BAWAG-PSK potrebne kapitalske rezerve lahko pridobil z dokapitalizacijo novega vlagatelja ([36]) ali z več pozitivnimi letnimi rezultati ali pa s pripravo drugega, manj ambicioznega načrta za prestrukturiranje, ki bi zahteval manj temeljnega kapitala, s tem pa bi banka imela več prostora za zmanjšanje zneska jamstva, vendar pa po mnenju Komisije zasebni vlagatelj/porok v času prevzema jamstva takšne hipoteze, ki je sicer ni mogoče izključiti, ne bi upošteval, saj bi bili alternativni scenariji preveč hipotetični. Zlasti bi zasebni vlagatelj v primeru načrta za prestrukturiranje, ki bi bil manj ambiciozen od tistega, na katerem temeljijo scenariji, izhajal iz tega, da bi Avstrija, če bi bilo to potrebno, julija 2007 podaljšala jamstvo. Komisija se ne strinja z Avstrijo, da podaljšanje jamstva julija 2007 ne bi bilo gotovo, če banka pred tem ne bi bila prodana. Nasprotno, jamstvo bi bilo brez podaljšanja uveljavljeno v skoraj celotnem obsegu, saj BAWAG-PSK ni pridelal finančnih sredstev, potrebnih za skrbno poslovanje. Tako bi zopet grozil stečaj.

(146) Komisija je preučila druge možnosti, ki jih je navedla Avstrija za izpolnitev zahtev po lastniškem kapitalu v primeru poteka enoletnega trajanja jamstva, če banke ne bi bilo mogoče prodati. Sklenila je, da tovrstne hipoteze sicer niso izključene, vendar pa jih zasebni vlagatelj/porok v času prevzema jamstva ne bi upošteval, saj so alternativni scenariji, na katerih temeljijo, hipotetični oziroma imajo negativen učinek na poslovni načrt banke. Pričakovani rezultati banke kratko- in srednjeročno ne bi omogočali znatnega povečanja lastniškega kapitala ([37]). Zmanjšanje zahtev po lastniškem kapitalu z zmanjšanjem tveganega kapitala bi imelo negativen učinek na prihodnjo donosnost banke ([38]), zatekanje k zunanjemu kapitalu pa bi bilo mogoče primerjati z delno prodajo banke ([39]).

(147) Najbolje bi bilo, če bi Komisija vsakemu scenariju pripisala stopnjo verjetnosti za čas prevzema jamstva. Tako bi bilo mogoče izpeljati znesek pomoči. Vendar pa Komisija na podlagi razpoložljivih informacij ni mogla natančno določiti verjetnosti scenarijev. V času prevzema jamstva ni bilo jasno predvidljivo, kako se bo BAWAG-PSK razvijal.

([36]) Dokapitalizacija s strani manjšinskih delničarjev v zvezi z obveznostjo prodaje, ki jo je Avstrija naložila ÖGB, ni verjetna.

([37]) Pričakovani letni rezultati BAWAG-PSK v prvih treh letih (2006–2008) znašajo skupaj […] milijonov EUR. To obdobje bi bilo primerna podlaga za analizo zasebnega vlagatelja. Vendar pa ne smemo pozabiti, da v tej napovedi ni bila upoštevana tržna cena za jamstvo: če bi morala banka plačati takšno ceno, bi v obdobju prestrukturiranja zelo težko dosegla te rezultate.

([38]) Z zmanjšanjem aktive bi se podlaga za dobiček BAWAG-PSK občutno zmanjšala. Na splošno je mogoče aktivo kratkoročno prodati samo pod tržno vrednostjo.

([39]) Dokapitalizacija s strani manjšinskih delničarjev v zvezi z obveznostjo prodaje, ki jo je Avstrija naložila ÖGB, ni verjetna.

(148) Avstrija navaja, da je v času prevzema jamstva preko dejavnosti FMA razpolagala z zadostnimi informacijami v zvezi z gospodarskim stanjem BAWAG-PSK in da je ocenila verjetnost treh opisanih scenarijev. Kot izvedljivega je označila samo prvi scenarij. Vendar pa Avstrija v zvezi s tem ni predložila nobenih dokazov. Komisija na primer ni prejela nobenih natančnih podatkov v zvezi z vrednotenjem banke pred prevzemom jamstva.

(149) Vrednost banke v času sprejetja zakona aprila/maja 2006 je mogoče oceniti samo s pomočjo grobega izračuna:

(a) Na podlagi razpoložljivih dokumentov bi lahko zasebni porok uporabil metodo diskontiranega denarnega toka (DCF). Vendar pa takšen pristop, ki temelji na predvidenih številkah za ustrezno časovno obdobje, privede do številk, pri katerih končna vrednost predstavlja zelo visok odstotek celotne vrednosti. Na primer: neto dobiček, naveden v poslovnem načrtu, ki ga je Avstrija predložila septembra 2006 (kot približek podatkov, razpoložljivih zasebnemu poroku aprila/maja 2006), s pomočjo metode DCF izkaže vrednost […] milijard EUR ([40]), pri čemer je končna vrednost 85 % tega zneska. Ker je ta metoda preveč odvisna od končne vrednosti, po mnenju Komisije v zadevnem primeru ne omogoča zanesljivih sklepov.

(b) Na podlagi prodajne cene za BAWAG-PSK v višini […] milijard EUR (spomladi 2006 ni bila znana) in vrednosti lastniškega kapitala na dan 31. decembra 2005 v višini 1,7 milijarde EUR je mogoče izračunati poslovno vrednost (vrednost strank in mreže podružnic), ki znaša okoli […] milijard EUR. Iz zneska lastniškega kapitala na dan 31. decembra 2005 in poslovne vrednosti, brez dokapitalizacije novih lastnikov v višini […] milijonov EUR ter plačila Refca v višini […] milijonov EUR v povezavi s prodajno ceno, se izkaže ocenjena vrednost BAWAG-PSK spomladi 2006 v višini okoli […] milijard EUR ([41]).

([40]) Pri diskontni stopnji 10 %.

([41]) 1,7 milijarde EUR + […] milijarde EUR – […] milijarde EUR – […] milijarde EUR = […] milijarde EUR.

(150) Komisija mora tudi upoštevati, da je bil časovni pritisk aprila/maja 2006, ko bi zasebni porok moral ukrepati, zelo velik. Za temeljito analizo finančnega stanja banke in predložitev ponudbe je bilo na voljo le nekaj tednov. Množično dvigovanje bančnih vlog je predstavljalo veliko nevarnost za likvidnost BAWAG-PSK. Če bi se takšno stanje nadaljevalo, pa četudi le za kratek čas, bi bilo to za banko usodno. Zaradi časovnega pritiska in visokega zneska jamstva so bile ponudbe zasebnih udeležencev na trgu zelo malo verjetne ali pa sploh nemogoče.

(151) Poleg tega so obstajale še druge negotovosti, na primer v povezavi z zadevo Refco v ZDA, zasebni porok pa bi moral presoditi, ali bi bili njegovi posegi – v primerjavi z državnim jamstvom – zadostni za zaustavitev dvigovanja bančnih vlog.

(152) Na podlagi zgoraj opisanih okoliščin je Komisija sklenila naslednje:

(a) čas prodaje in višina prodajne cene za BAWAG-PSK sta bila dva neznana dejavnika, ki sta za tržno usmerjenega poroka predstavljala veliko tveganje;

(b) zaradi časovnega pritiska je udeleženec na trgu težko oddal ponudbo;

(c) realna vrednost banke ni bila tako nizka, da bi bilo mogoče popolnoma izključiti prevzem jamstva v skupnem znesku 900 milijonov EUR s strani zasebnega poroka, vendar pa bi bil pogoj za to plačilo visokega nadomestila za jamstvo.

(153) Po mnenju Komisije bi bil zasebni vlagatelj bolj naklonjen dokapitalizaciji, s katero bi si zagotovil delež v banki in pravico do odločanja za zagotovitev uspešnega prestrukturiranja. Vendar pa se Komisija in Avstrija strinjata, da noben zasebni vlagatelj ne bi bil pripravljen zagotoviti sredstev, ki bi se obravnavala kot lastniški kapital ([42]).

(154) Jamstvo se zasebnemu vlagatelju ne bi zdelo primeren instrument tudi zato, ker zahtevano visoko plačilo poslabša možnosti donosa, to pa je v nasprotju z jamstvom. Prevzem jamstva odraža interese Avstrije, ki so bili predvsem ponovno vzpostaviti zaupanje vlagateljev in partnerjev v stabilnost banke ter v avstrijski finančni sektor. Avstrija kot porok razpolaga z obsežnimi zmogljivostni in ugodnimi pogoji (ocena AAA).

(155) Zato je po mnenju Komisije element pomoči, ki je vsebovan v jamstvu, mogoče oceniti samo v določenem razponu. Zgornja meja tega razpona leži pri 898 milijonih EUR, tj. pri nominalnem znesku jamstva minus plačilo za jamstvo v višini 0,2 %. Določitev spodnje meje je precej bolj zapletena; po mnenju Komisije bi ta lahko predstavljala najmanj 2/3 nominalnega zneska jamstva.

*Analize, ki jih je predložila Avstrija*

(156) Komisija je preverila analize, ki jih je Avstrija predložila v zvezi z elementom pomoči v jamstvu. Sklenila je, da so te analize iz več razlogov nezadostne.

(157) Po mnenju Komisije FSR banke BAWAG-PSK in ustrezno tveganje neplačila ne kažeta tveganja poroka v treh zadevnih scenarijih. FSR agencije Moody's ostaja v vseh scenarijih skorajda nespremenjena, saj je jamstvo v višini več kot 900 milijonov EUR z vidika vlagatelja primerljivo z izvedenim povečanjem kapitala v enakem znesku. V prvem scenariju kapital povečajo prihodnji lastniki banke. V drugem scenariju povečanje kapitala delno izvedejo prihodnji lastniki banke, za preostali znesek pa se upošteva jamstvo. V tretjem scenariju jamstvo ostane (čeprav z upadajočo vrednostjo), dokler ni izvedena ustrezna dokapitalizacija ali dokler banka ne ustvari potrebnih finančnih sredstev. Tveganje poroka pa je močno odvisno od verjetnosti posameznih scenarijev, saj sta trajanje jamstva in upoštevani znesek jamstva zelo različna glede na čas prodaje BAWAG-PSK in pri tem dosežene cene.

([42]) Ustanovitev obeh omenjenih SPV s strani zasebnih udeležencev na trgu ne bi bila izvedena brez državnega jamstva in zato ni v nasprotju s tem mnenjem.

(158) Avstrija je pri oceni tveganja uveljavljanja jamstva, ki temelji na FSR, upoštevala samo scenarij, po katerem se prodaja izvrši najpozneje do 1. julija 2007, kupec pa izvede skupno naložbo v višini najmanj […] milijard EUR. Po tem scenariju bi se jamstvo uveljavljalo samo pri neplačilu BAWAG-PSK pred njegovo prodajo. Komisija pa zastopa stališče, da nadaljnji razvoj BAWAG-PSK v času prevzema jamstva ni bil predvidljiv in da je treba pri oceni tveganja preučiti vse opisane scenarije.

(159) Zato po mnenju Komisije FSR in ustrezna verjetnost neplačila nista primerni za oceno zneska pomoči, vsebovanega v jamstvu.

(160) Komisija je preverjanje verodostojnosti, ki jo je izvedla Avstrija, označila za nepomembno. Posojilo po BWG ni lastniški kapital in ne bi preprečilo zmanjšanja temeljnega kapitala pod zakonsko določene zahteve.

(161) Komisija tudi meni, da je ravnanje Avstrije, ki je jamstvo ovrednotila z določitvijo teoretične prednosti refinanciranja za BAWAG-PSK, neprimerno. Navedeni obseg zamenjave sredstev („asset swap spread“) temelji na ocenah, ki upoštevajo možno državno podporo in zato ne odražajo dejanske stabilnosti BAWAG-PSK.

(162) Komisija nadalje ugotavlja, da je bila v zadevi BGB izvedena poglobljena analiza verjetnosti pojava tveganj, ki jih krije jamstvo. Ker so bila nekatera tveganja malo verjetna, je Komisija na podlagi za ta primer ustreznega scenarija („gospodarska vrednost“) ugotovila, da je element pomoči zadevnega jamstva pod nominalno vrednostjo. V zadevi CWP so jamstva, ki jih je dodelila Avstrija, temu podjetju zagotovila posojila pod ugodnejšimi finančnimi pogoji od tržnih. Te okoliščine v zadevnem primeru niso prisotne. Potem ko je Komisija preverila poseben položaj CWP, je prišla do zaključka, da bi tržna cena zadevnega jamstva ustrezala referenčni obrestni meri plus 400 baznih točk. V zadevi BAWAG-PSK je Komisija prav tako izvedla temeljito analizo vseh vidikov treh možnih scenarijev, da bi določila vrednost pomoči državnega jamstva.

(163) Zato Komisija meni, da se njena metodologija v zadevnem primeru ne razlikuje od postopkov, uporabljenih v zadevah, ki jih je navedla Avstrija.

**Združljivost pomoči s skupnim trgom**

*Člen 87(3)(b) Pogodbe ES*

(164) Po mnenju Komisije Avstrija ni dokazala, da je imel stečaj BAWAG-PSK sistemske učinke na avstrijski finančni sistem in, v širšem smislu, na celotno avstrijsko gospodarstvo.

(165) Avstrija meni, da je skoraj nemogoče podati številčno oceno morebitnih posledic stečaja banke na celotno gospodarstvo.

(166) V zvezi s tem bi po mnenju Komisije vloge na najmanj 95 % računov strank znašale manj kot 20 000 EUR in bi jih bilo v primeru stečaja BAWAG-PSK mogoče kriti z zakonskim jamstvom za vloge. Dejstvo, da bi bilo v primeru stečaja za zavarovanje vlog mogoče zaprositi druge banke, ne opravičuje tega, da bi bili ogroženi vsi udeleženci na avstrijskem bančnem trgu.

(167) Junija 2006 je OeNB pojasnila, da se je avstrijski bančni sistem v letu 2006 kljub težavam BAWAG-PSK in banke Hypo Alpe-Adria Bank razvijal pozitivno. Rezultati testov izjemnih situacij so pokazali visoko odpornost bančnega sistema na šoke. Na splošno je avstrijski bančni sistem veljal za dobrega.

(168) Komisija je člen 87(3)(b) vedno uporabljala zelo omejevalno. Nazadnje je bil uporabljen v 80. letih prejšnjega stoletja, ko se je grško nacionalno gospodarstvo po vstopu v EU borilo s hudo nestabilnostjo, Skupnost pa je za odpravo težav odobrila posebne izredne ukrepe ([43]).

([43]) Odločba Komisije 88/167/EGS z dne 7. oktobra 1987 o zakonu 1386/1983, po katerem grška vlada dodeli pomoč grški industriji (UL L 76, 22.3.1988, str. 18).

(169) Komisija načeloma meni, da pomoči z enim samim upravičencem niso primerne za odpravo težav, na katere se navezuje drugi del člena 87(3)(b). V zadevi *Crédit Lyonnais* ([44]), v kateri so bili ukrepi pomoči vredni okoli 20 milijard EUR ([45]), po mnenju Komisije ni šlo za „pomoč za odpravo resne motnje v gospodarstvu, saj je [bil] namen pomoči odpraviti težave enega samega upravičenca, *Crédit Lyonnais*, ne pa težav celotne gospodarske panoge." Pomoč torej ni bila dodeljena po členu 87(3)(b) Pogodbe ES, temveč na podlagi člena 87(3)(c) kot pomoč za prestrukturiranje, ki je združljiva s skupnim trgom.

(170) Zato Komisija meni, da v zadevnem primeru ni mogoče uporabiti člena 87(3)(b).

*Pomoč za reševanje*

(171) V skladu z odstavkom 15 smernic je pomoč za reševanje začasen in povraten ukrep podpore, ki naj bi podjetju pomagal tako dolgo, dokler ni izdelan načrt prestrukturiranja ali likvidacije. Po točki 15 smernic takšna pomoč ne more trajati več kot šest mesecev.

(172) Prevzem jamstva je bil odobren 6. junija 2006 (načeloma do prodaje BAWAG-PSK oz. do julija 2007). Trajanje jamstva presega v smernicah določeno najdaljše obdobje šestih mesecev. Poleg tega je jamstvo začelo veljati s povratno veljavo 31. decembra 2005.

(173) Prevzem jamstva zato v skladu s smernicami ni mogoče obravnavati kot pomoč za reševanje, združljivo s skupnim trgom.

*Pomoč za prestrukturiranje*

(174) Smernice vsebujejo merila, ki morajo biti izpolnjena za odobritev pomoči za prestrukturiranje:

(a) predložiti je treba načrt za prestrukturiranje za ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti, ki ga je treba v celoti izvesti;

(b) pomoč mora biti omejena na najmanjši možni znesek;

(c) treba se je izogniti neupravičenemu izkrivljanju konkurence.

**Ponovna vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti (odstavki 34 do 37 smernic)**

(175) Za komisijo je prenos celotnega BAWAG-PSK pod nadzor zasebnega vlagatelja ključnega pomena za reševanje nastalih težav in za pozitiven gospodarski razvoj banke. Dejansko je mogoče, kot navaja Avstrija, domnevati, da ima podjetje pod nadzorom novega, zasebnega lastnika boljše možnosti za dolgoročno rentabilnost, kar zagotavlja, da ne bodo potrebne dodatne pomoči. Prodaja je ključni element prestrukturiranja BAWAG-PSK.

(176) Januarja 2007 je BAWAG-PSK posredoval Komisiji posodobljen načrt za prestrukturiranje. Spremembe (v primerjavi s prvotnim načrtom) v zvezi s hipotezami in domnevami so po mnenju Komisije pomembne za natančno predstavo o trenutnem gospodarskem položaju; pomembne finančne podatke je Komisija ocenila kot realistične in dosegljive.

(177) Komisija meni, da so tržne napovedi, na katerih temelji načrt, primerne in da je pričakovani donos dovolj visok, da bo BAWAG-PSK omogočil, da preživi na avstrijskem in mednarodnem finančnem trgu.

(178) Kot kaže natančen opis okoliščin, ki so banko pripeljale v težave, je boljše obvladovanje tveganja izjemno pomembno, da se prepreči ponavljanje hudih napak iz preteklosti. Tega vprašanja se je novo vodstvo banke resno lotilo leta 2006, zlasti s tremi glavnimi ukrepi:

(a) uvedbo kodeksa upravljanja javnih delniških družb in novega poslovnika za direktorje;

(b) spremembo obvladovanja tveganja in nastavitvijo predstojnika za obvladovanje tveganja;

(c) izboljšavo postopkov nakazovanja plačil z vidika tveganja ([46]).

([44]) Odločba Komisije z dne 20. maja 1998 o pomoči Francije za Crédit Lyonnais (UL L 221, 8.8.1998, str. 28).

([45]) Leta 1995 je Komisija odobrila prvo državno pomoč, ki je bila ocenjena na najvišji znesek 8 milijard EUR (Odločba Komisije z dne 26. julija 1995 o pogojni odobritvi pomoči Francije za Crédit Lyonnais, UL L 308, 21.12.1995, str. 92). Leta 1996 so bile odobrene pomoči v višini 0,6 milijarde EUR (Odločba Komisije v zadevi N 692/96-C 47/96, UL C 390, 24.12.1996, str. 7). Leta 1998 so bile odobrene nadaljnje pomoči v vrednosti med 8 in 15 milijard EUR (Odločba Komisije z dne 20. maja 1998 o pomoči Francije za Crédit Lyonnais, UL L 221, 8.8.1998, str. 28).

([46]) Postopki, ki vodijo do plačila računov.

(179) Ti ukrepi so po mnenju Komisije primerni.

(180) Komisija meni, da so posebna tveganja, opisana v odločitvi o sprožitvi postopka preiskave v zvezi z Refcom, tveganja neizpolnjevanja obveznosti delničarjev BAWAG-PSK do ameriških upnikov in klavzule o spremenljivi obrestni meri zadostno upoštevani v načrtu za prestrukturiranje.

(181) Leta 2006 je bil dosežen pozitiven bilančni dobiček v višini 0,2 milijona EUR, letni dobiček pa je znašal […] milijonov EUR več od pričakovanega v načrtu za prestrukturiranje. Te številke dokazujejo, da se banka razvija v skladu z načrtom za prestrukturiranje.

(182) Komisija je preverila tudi analizo občutljivosti, ki jo je predložila Avstrija in vsebuje optimističen in pesimističen scenarij, ter meni, da je analiza primerna. Na eni strani vodi pesimistični scenarij do rezultata iz običajne poslovne dejavnosti v višini […] milijonov EUR za leto 2011, kar je vrednost, ki zagotavlja dolgoročno preživetje banke. Na drugi strani pa ostaja pričakovana rentabilnost BAWAG-PSK v optimističnem scenariju z rezultatom iz običajne poslovne dejavnosti v višini […] milijonov EUR v letu 2011 v okviru rentabilnosti konkurentov.

(183) Avstrija je potrdila, da bo konzorcij izvedel posodobljeni načrt za prestrukturiranje, ki ga je pripravil BAWAG-PSK, zato je bil načrt v celoti potrjen.

(184) Ker je element pomoči prevzema jamstva neposredno odvisen od celotne naložbe potencialnega kupca, je uspešno prestrukturiranje banke po mnenju Komisije močno odvisno od povečanja kapitala, ki ga morajo ustvariti novi lastniki ([47]). Skupne naložbe konzorcija niso namenjene samo preprečevanju uveljavljanja jamstva, temveč tudi pridobitvi kapitala kot podlage za uresničevanje načrta za prestrukturiranje.

(185) Komisija je seznanjena s tem, da bo načrt za prestrukturiranje, ki vsebuje izčrpen načrt za nadaljnji razvoj banke do leta 2011, izveden v obdobju […].

(186) Če zaključimo, izboljšanje rentabilnosti BAWAG-PSK izhaja predvsem iz notranjih ukrepov, pomislekom, izraženim v odločitvi o sprožitvi postopka, pa je bilo zadoščeno. Komisija je prepričana, da bo načrt za prestrukturiranje BAWAG-PSK omogočil ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti.

(187) Komisijo je treba v skladu z odstavkoma 44 in 50 smernic obveščati o napredku pri izvajanju načrta.

**Omejitev pomoči na najnižji možni znesek (odstavki 43 do 45 smernic)**

(188) Pri velikih podjetjih, kakršno je BAWAG-PSK, naj bi lastni prispevek podjetja v skladu s smernicami znašal 50 % stroškov prestrukturiranja.

(189) Stroški prestrukturiranja znašajo najmanj […] milijard EUR. Ti stroški ne bodo financirani neposredno preko državnega jamstva, temveč jih bodo v celoti krili banka in njeni lastniki. Tudi dezinvesticije prispevajo k financiranju programa prestrukturiranja.

(190) Tudi če bi Komisija celotni znesek jamstva označila kot pomoč za financiranje stroškov prestrukturiranja, bi lastni prispevek BAWAG-PSK znašal več kot 50 %.

(191) Po mnenju Komisije oblika in višina pomoči – državnega jamstva za problematična posojila, ki omogoča upoštevanje pravil skrbnega in varnega poslovanja – preprečujeta, da bi BAWAG-PSK pridobil presežna sredstva, ki bi jih bilo mogoče uporabiti za agresivno in trgu škodljivo ravnanje, ki ne bi bilo povezano s postopkom prestrukturiranja. Poleg tega predstavlja zgornja meja obsega pomoči z 898 milijoni EUR samo 1,6 % bilančne vsote banke. Ta vsota je v primerjavi z drugimi primeri, v katerih je Komisija izdala pozitivno odločbo, zelo nizka ([48]).

(192) V zadevnem primeru ni bila dodeljena nobena pomoč za reševanje.

(193) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija meni, da je pomoč omejena na najmanjši možni znesek, potreben za ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti, in ugotavlja, da je lastni prispevek upravičenca v skladu s smernicami.

([47]) Prodajna cena vpliva na potrebno dokapitalizacijo.

([48]) Glej na primer Odločbo Komisije 1999/508/ES z dne 14. oktobra 1998, s katero je bila pogojno odobrena pomoč, ki jo je Francija dodelila *Societé Marseillaise de Crédit* (zadeva C 42/96 ex NN 194/95), (UL L 198, 30.7.1999, str. 1); Odločbo Komisije 2005/345/ES z dne 18. februarja 2004 o pomoči Nemčije pri prestrukturiranju v korist *Bankgesellschaft Berlin AG*, (zadeva C 28/2002 ex NN 5/2002), (UL L 116, 4.5.2005, str. 1); in Odločbo Komisije 2001/89/ES z dne 23. junija 1999, s katero je bila pogojno odobrena pomoč, ki jo je Francija dodelila *Crédit Foncier de France* (zadeva C 30/96 ex NN 44/96), (UL L 34, 3.2.2001, str. 36).

**Izogibanje neupravičenemu izkrivljanju konkurence (odstavki 38 do 42 smernic)**

(194) V skladu s smernicami je treba sprejeti ukrepe za zmanjšanje negativnih učinkov pomoči na konkurente. Ti ukrepi lahko vključujejo prodajo premoženja, zmanjšanje zmogljivosti, omejitev prisotnosti na trgu ali zmanjšanje vstopnih ovir na zadevnih trgih. Ukrepi morajo biti sorazmerni z izkrivljajočimi učinki pomoči in zlasti s položajem podjetja na njegovem trgu ali trgih.

(195) Obveznosti BAWAG-PSK, ki jih je Avstrija posredovala Komisiji, so sestavni del postopka prestrukturiranja. Predvsem izvedene in načrtovane dezinvesticije dejansko prispevajo k financiranju stroškov prestrukturiranja in odpravijo pomisleke Komisije v zvezi s konkurenco.

(196) Na osnovno dejavnost banke vpliva več ukrepov.

(197) Na področju kreditnega poslovanja z javnimi organi, na katerem je imel BAWAG-PSK tržni delež v višini […] (25 % v letu 2005), bo banka do konca leta […] zmanjšala obseg posojil vladi (Republiki Avstriji) za […] ([…] milijard EUR) na največ […] milijard EUR. Ta zgornja meja v višini […] milijard EUR do leta […] ne bo presežena ([49]).

(198) Poleg tega se je banka, ki je bila pomemben primarni vpisnik državnih obveznic, ki jih je izdala Avstrija, odpovedala udeležbi na razpisih za obdobje […], od […] do […]. To pomeni, da se BAWAG-PSK ne sme udeležiti postopkov, katerih ocenjena skupna vrednost je okoli […] milijard EUR.

(199) Ti ukrepi bi lahko škodovali ugledu banke pri strankah iz javnega sektorja in tako podaljšali prihodnjo širitev tega poslovnega področja. V zvezi z državnimi obveznicami ukrep omejuje tudi obseg naložbenih produktov, ki jih lahko banka ponudi zlasti zasebnim strankam.

(200) Oba opisana ukrepa se nanašata na trge, na katerih bo banka po prestrukturiranju imela pomembno vlogo, poleg tega pa presegata obseg, potreben za ponovno vzpostavitev rentabilnosti.

(201) Nadalje Komisija spominja, da je moral BAWAG-PSK za državni prevzem jamstva prodati svoje delnice v OeNB. Ta udeležba je bila za banko zelo pomembna. Poleg tega je julija 2006 oziroma marca 2007 prodal svoje deleže v banki Frick & Co. AG in v podjetju *Hobex* AG. S prodajo svoje udeležbe v podjetju *Hobex AG*, ki je dejavno na področju odobritev neposrednih obremenitev, se je BAWAG-PSK umaknil iz pomembnega sektorja, na katerem so prisotne največje banke v Avstriji.

(202) Avstrija je navedla, da zaprtja podružnic na Dunaju ne želi obravnavati kot učinkovit kompenzacijski ukrep. Zaprtja treh podružnic na Dunaju v zadevnem primeru tudi po mnenju Komisije ni mogoče obravnavati kot učinkovit kompenzacijski ukrep, saj ni dokazov o tem, da so zadevne podružnice prinašale dobiček in bi jih bilo treba za ponovno vzpostavitev rentabilnosti v vsakem primeru zapreti.

(203) V zavarovalniškem sektorju, ki je blizu njegovi osnovni dejavnosti, bo BAWAG-PSK kmalu prodal udeležbo v P.S.K. Versicherung AG in BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft v višini več kot 50 % in kupcu ponudil tudi nakupno opcijo za preostale deleže. Zadevna diskontirana vrednost znaša več kot […] milijard EUR. Januarja 2007 je bila prodana tudi družba za zavarovalniško posredništvo Funk International Austria GmbH.

(204) Banka se je tudi obvezala, da bo prodala najpomembnejše deleže v podjetjih, ki niso povezana z njeno osnovno dejavnostjo (zlasti deleže v Cosmos Elektrohandels GmbH & Co KG, COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs GmbH, […] in 42-odstotni delež v ATV Privat-TV Services AG). S tem se bo BAWAG-PSK zopet osredotočil na svojo osnovno dejavnost.

(205) Da bi postopek prodaje potekal gladko in da se postopek prestrukturiranja lahko zaključi, Komisija sprejme, da ([50]) se […] proda pred […] in da se 42-odstotni delež v ATV Privat-TV Services AG proda pred […].

([49]) Iz tega so izvzete obstoječe obveznosti družb skupine BAWAG-PSK v zvezi s prihodnjimi tranšami že izvedenih postopkov javnih naročil.

([50]) Roke za izvedbo kompenzacijskih ukrepov lahko Komisija podaljša, če Avstrija dokaže obstoj nepredvidljivih okoliščin. V izjemnih primerih, ki jih mora Avstrija ustrezno utemeljiti, lahko Komisija nekatere zahteve in pogoje spremeni ali jih nadomesti z drugimi enakovrednimi ukrepi.

(206) Leta 2006 je bilo prodanih za […] milijard EUR različnih nepremičnin. Pred koncem leta 2008 naj bi se prodale še druge nepremičnine v bilančni vrednosti v višini okoli […] milijonov EUR. Poleg tega bodo leta 2007 prodani tudi industrijski deleži v Voestalpine in […].

(207) Poleg tega so se od konca septembra 2005 do junija 2006 vloge na vpogled domačih in tujih strank pri BAWAG-PSK zmanjšale za okoli 560 milijonov EUR (tržni delež se je zmanjšal za […] % na […] %). Hranilne vloge so se v istem obdobju zmanjšale za 4 milijarde EUR (tržni delež se je zmanjšal za skoraj […] % na […] %). Čeprav ta izguba vlog ni popolnoma primerljiva s kompenzacijskim ukrepom v smislu smernic, je negativno vplivala na pomemben vir refinanciranja banke. V tem okviru je treba po mnenju Komisije pri skupni presoji morebitnega neupravičenega izkrivljanja konkurence množično dvigovanje bančnih vlog obravnavati kot olajševalne okoliščine.

(208) Skupaj se je bilančna vsota BAWAG-PSK na dan 31. decembra 2006 po prevzemu jamstva s strani države v primerjavi z 31. decembrom 2005 zmanjšala za 11 % (6 milijard EUR) ([51]), v primerjavi s 30. junijem 2006 pa za 9,3 % (5 milijard EUR). Nadaljnji ukrepi, zlasti zmanjšanje posojil Avstriji za […] milijard EUR, bodo imeli vpliv do […] in bi lahko pomenili nadaljnje zmanjšanje bilančne vsote za […] % (v primerjavi z letom 2005).

(209) Pomoči za reševanje in prestrukturiranje je v skladu s smernicami v izjemnih primerih mogoče obravnavati kot upravičene, če ohranjajo konkurenčno strukturo trga in bi izginotje podjetja lahko privedlo do monopola ali oligopola. Izginotje BAWAG-PSK v primeru stečaja bi verjetno v prvi vrsti okrepilo najpomembnejše konkurente banke, in sicer na že precej koncentriranem trgu ([52]), na katerem imajo Bank Austria Creditanstalt, Erste Bank/Sparkassengruppe in Raiffeisengruppe na področju majhnih bančnih poslov skupaj več kot 80-odstotni tržni delež.

([51]) Bilančna vsota celotne skupine se je v istem obdobju znižala za 12,2 %.

([52]) Prim. tudi Odločbo Komisije z dne 11. junija 2002 v zvezi s postopkom iz člena 81 Pogodbe ES v zadevi COMP/36.571/D-1 – avstrijske banke („Lombard Club"), (UL L 56, 24.2.2004, str. 1), odstavek 8.

(210) Komisija je sklenila, da so kompenzacijski ukrepi ob upoštevanju obsega, določenega za element pomoči prevzema jamstva, sorazmerni z učinki izkrivljanja konkurence pomoči za BAWAG-PSK.

(211) Obveznost prodaje, ki jo je Avstrija naložila ÖGB, po mnenju Komisije ni nadomestilo za izkrivljanje konkurence, saj je neposredni prejemnik pomoči BAWAG-PSK in ne ÖGB. Prodaja banke konzorciju pa se vendarle obravnava kot koristna za postopek prestrukturiranja (glej zgoraj).

(212) Prav tako dejstvo, da so konkurenti BAWAG-PSK za zavarovanje kapitalske osnove banke ustanovili dva SPV, ne pomeni, da državni prevzem jamstva ne more povzročiti opaznega izkrivljanja konkurence. V zvezi s tem je pomembno, da sta bila SPV ustanovljena šele po prevzemu jamstva.

(213) Komisijo je treba obveščati o napredku, doseženem pri uresničevanju zgoraj omenjenih kompenzacijskih ukrepov.

(214) Roke za izvedbo kompenzacijskih ukrepov lahko Komisija podaljša, če Avstrija dokaže obstoj nepredvidljivih okoliščin. V izjemnih primerih, ki jih mora Avstrija ustrezno utemeljiti, lahko Komisija na zahtevo spremeni nekatere zahteve in pogoje ali jih nadomesti z drugimi enakovrednimi ukrepi.

**Posebni pogoji za odobritev pomoči (odstavek 46 smernic)**

(215) Poleg ukrepov za preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence lahko Komisija določi pogoje in zahteve, ki so po njenem mnenju potrebni za zagotovitev, da pomoč ne izkrivlja konkurence v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom.

(216) V zvezi s tem želi Komisija zagotoviti, da ne bo dodeljena nobena druga pomoč, ki bi vplivala na sorazmernost ukrepa pomoči, na katerega se nanaša zadevna odločba. Komisija je sicer seznanjena z obveznostmi BAWAG-PSK v zvezi z dodelitvijo drugih pomoči do konca leta 2010, ki jih je posredovala Avstrija, vendar opozarja, da je v skladu z oddelkom 3.3 smernic dodelitev pomoči za prestrukturiranje za skupino BAWAG-PSK v vsakem primeru prepovedana za obdobje 10 let po tej odločbi. Ta obveznost je po mnenju Komisije v smislu odstavka 46(c) smernic primerna in nujna. Splošna prepoved se ne nanaša na pomoči iz člena 87(2) Pogodbe ES. Komisija lahko spričo zastavljenih ciljev sprejme, da se za BAWAG-PSK lahko dodelijo pomoči v okviru raziskovalnih projektov, ki jih sofinancira Evropska unija, pomoči za splošno usposabljanje ([53]) v okviru odobrenih shem in pomoči za ukrepe varčevanja z energijo ([54]) v okviru odobrenih shem, saj te pomoči nimajo velikega vpliva na sorazmernost elementa pomoči prevzema jamstva.

(217) Komisija tudi meni, da obveznosti iz odstavkov (197) in (198) zgoraj izpolnjujejo zahteve v skladu z odstavkom 46(a) in (b) smernic.

## VIII. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

(218) Komisija ugotavlja, da pomoč, ki jo je Avstrija dodelila v obliki prevzema jamstva v znesku 900 milijonov EUR krši člen 88(3) Pogodbe ES in je zato nezakonita. Vendar pa je pomoč združljiva s skupnim trgom, če so izpolnjeni predpisani pogoji –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

*Člen 1*

Državna pomoč v višini 900 milijonov EUR, ki jo je Avstrija v obliki državnega jamstva dodelila za prestrukturiranje BAWAG-PSK, je združljiva s skupnim trgom, če so izpolnjeni pogoji in zahteve iz člena 2.

*Člen 2*

1. Avstrija zagotovi, da se načrt za prestrukturiranje BAWAG-PSK, ki je bil Komisiji posredovan 3. januarja 2007, izvede v celoti.

2. Avstrija zagotovi, da se tretji osebi, ki ni povezana s skupino BAWAG-PSK, prodajo naslednji deleži:

(a) Prodaja deleža v višini več kot 50 % v P.S.K. Versicherung AG in v BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft z bilančnim učinkom najpozneje do […] in odobritev nakupne opcije kupcu za preostale deleže.

(b) Zaključek prodaje nepremičnin v vrednosti okoli […] milijonov EUR s skupnim bilančnim učinkom najpozneje do […].

(c) Prodaja deleža v višini […] % v […] z bilančnim učinkom najpozneje do […].

(d) Prodaja deleža v višini 42,56 % v ATV Privat-TV Services AG z bilančnim učinkom najpozneje do […].

(e) Prodaja […] z bilančnim učinkom najpozneje do […].

3. Avstrija zagotovi, da so posojila BAWAG-PSK Avstriji do konca poslovnega leta 2007 omejena na največ […] milijard EUR. Ta znesek ne sme biti presežen do […]. Iz tega so izvzete obstoječe obveznosti družb skupine BAWAG-PSK v zvezi s prihodnjimi tranšami že izvedenih postopkov javnih naročil.

4. BAWAG-PSK v obdobju […], s pričetkom […] ne sme biti izbran za izdajatelja državnih obveznic države Avstrije.

([53]) V skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 68/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje (UL L 10, 13.1.2001, str. 20), Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo 2007/72/ES (UL L 32, 6.2.2007, str. 180)), „splošno usposabljanje“ pomeni usposabljanje, ki ga delojemalec ne uporablja samo ali v pretežni meri na trenutnem ali prihodnjem delovnem mestu delojemalca v podjetju, ki prejema pomoč, temveč delojemalcu daje znanja, ki so v veliki meri prenosljiva na druga podjetja ali delovna področja in s tem bistveno izboljšajo zaposljivost delojemalca.

([54]) V skladu s Smernicami Skupnosti o državni pomoči za zaščito okolja (UL C 37, 3.2.2001, str. 3) so ukrepi varčevanja z energijo zlasti ukrepi, ki podjetjem omogočajo, da zmanjšajo količino energije, ki jo porabijo v proizvodnem ciklusu.

5. Do 31. decembra 2010 se BAWAG-PSK ne dodeli nobena druga pomoč, razen pomoči iz člena 87(2) Pogodbe ES, pomoči v okviru raziskovalnih projektov, ki jih sofinancira Evropska unija, pomoči za splošno usposabljanje v okviru odobrenih shem ali pomoči za ukrepe varčevanja z energijo v okviru odobrenih shem. V naslednjih desetih letih se ne odobri nobena pomoč za prestrukturiranje.

6. Za spremljanje izpolnjevanja pogojev iz odstavkov 1 do 5 mora Avstrija do leta 2010 redno poročati o napredku, doseženem pri prestrukturiranju BAWAG-PSK. Prvo letno poročilo se predloži januarja 2009. Naslednja poročila se nanašajo na leto 2009 oz. 2010 in se predložijo do konca marca 2010 oz. 2011.

*Člen 3*

Avstrija obvesti Komisijo v dveh mesecih po objavi te odločbe o ukrepih, sprejetih za izvajanje te odločbe.

*Člen 4*

Ta odločba je naslovljena na Republiko Avstrijo.

V Bruslju, 27. junija 2007

*Za Komisijo*

Neelie KROES

*Članica Komisije*